

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej – informacja
z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku i innych
powiatowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej za 2022 rok.
Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2023 rok.**

**Informacja z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Białymstoku, w ramach którego funkcjonuje
Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej za 2022 r.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w ramach którego funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej realizuje zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej realizowane są również przez Domy Pomocy Społecznej i Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łaźniach.

Liczba zatrudnionych osób w Centrum na dzień 31.12. 2022 r. – 17 (w przeliczeniu na pełne etaty 16,5 na 19,5 planowanych etatów), w tym 1 osoba przebywająca na urlopie rodzicielskim, liczba etatów – 16,5, gdyż 1 osoba była zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Wydatki w **dz. 852 rozdz. 85218** (powiatowe centrum pomocy rodzinie) w roku ubiegłym wyniosły – 1 707 491,53 zł.

Wydatki na zadania z zakresu systemu pieczy zastępczej i pomocy społecznej (łącznie z utrzymaniem Centrum) w ramach planu wydatków Centrum w roku ubiegłym wyniosły – **4 688 089,99 zł**. Na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez Centrum (w ramach środków PFRON wg algorytmu) wydatkowano kwotę – **4 338 457,35 zł** oraz **296 365,83 zł** na dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej. Ponadto PCPR w ubiegłym roku realizowało programy finansowane ze środków PFRON, tj. Aktywny Samorząd, na który wydatkowano – **1 110 342,93 zł** – co zostało szczegółowo opisane w sprawozdaniu z wykorzystania środków Funduszu. Łącznie koszt realizacji powyższych zadań – **12 140 747,63 zł**.

Centrum nadzorowało realizację umów zlecających prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, w ramach której przekazano dotacje w wysokości – **582 700,25 zł**.

Uzyskane przez Centrum w roku ubiegłym dochody z tytułu realizowanych zadań wyniosły **4 114 308,44 zł**, w tym dochody z tytułu:

- realizacji porozumień z innymi powiatami dotyczącymi dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu białostockiego i z tytułu współfinansowania przez gminy pobytu dzieci w pieczy zastępczej w wysokości – 3 793 217,49 zł,
- opłaty rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej – 29 089,70 zł,
- dochody z tytułu realizacji zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych – 187 307,00 zł,
- inne dochody – 104 694,25 zł.

• **Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w Powiecie Białostockim**

Koszt realizacji zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej (w ramach działu 852, działu 855 oraz rozdziałów: 85156, 85311) w roku ubiegłym wyniósł –

53 558 321,91 zł (w tym: własne – 51 417 674,63 zł, zlecone – 2 140 647,28 zł) i stanowił **22,77 %** wydatków budżetu powiatu w 2022 r.

Dochody wykonane w 2022 r. w dziale 852, w dziale 855 oraz w rozdziałach: 85156, 85311, 85324, wyniosły – **42 397 548,43 zł** (w tym na realizację zadań: własnych – 40 331 771,14 zł, zleconych – 2 065 771,014 zł) i stanowiły **19,29 %** otrzymanych dochodów powiatu ogółem.

- **Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom, które opuściły zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze**

W roku 2022 r. objęto pomocą pieniężną mającą na celu usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem **3 osoby** będące wychowankami młodzieżowych ośrodków wychowawczych, którym wypłacono pomoc na kontynuowanie nauki na kwotę **6 411,13 zł** (11,63 świadczeń) **oraz pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości 3 674 zł** (1 świadczenie).

W ubiegłym roku wspólnie z wychowankami i wskazanymi przez nich opiekunami usamodzielnienia opracowano **3** indywidualne programy usamodzielnienia oraz dokonano **1** zmiany w takich programach. W ramach pracy socjalnej z **3** wychowankami nadzorowano realizację programów usamodzielnienia, sprawdzano frekwencję na zajęciach szkolnych wychowanków kontynuujących naukę, na bieżąco informowano o przysługujących prawach i uprawnieniach związanych z procesem usamodzielnienia, a także o terminach, których należy dotrzymać, aby móc skorzystać z przysługujących osobom usamodzielnianym świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej.

- **Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób**

Na terenie powiatu funkcjonują 4 domy pomocy społecznej: DPS w Choroszczy (286 miejsc) dla osób przewlekle psychicznie chorych, DPS w Jałowie (85 miejsc) dla osób przewlekle psychicznie chorych, DPS w Uhowie (125 miejsc) dla osób przewlekle somatycznie chorych – 61 miejsc i dla osób w podeszłym wieku – 64 miejsca, DPS w Czerewkach (95 miejsc) dla osób przewlekle somatycznie chorych – 42 miejsca i dla osób w podeszłym wieku – 53 miejsca. Ogólna liczba miejsc w domach pomocy społecznej na koniec grudnia ub.r. – 591.

Szczegółowe informacje za 2022 r. dotyczące działalności poszczególnych domów pomocy społecznej będących jednostkami organizacyjnymi powiatu przedstawia odrębne sprawozdanie sporządzone na podstawie materiałów przekazanych do tut. Centrum przez Dyrektorów Domów.

Wydatki w dz. 852 rozdz. 85202 (domy pomocy społecznej) w roku ubiegłym wyniosły – **39 087 087,90 zł**, w tym wydatki majątkowe – **3 527 619,18 zł**.

Powyższe wydatki zostały sfinansowane z :

- 1) dotacji budżetu państwa na mieszkańców skierowanych do domów pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. – 4 835 598,20 zł,
- 2) opłaty mieszkańców i gmin – 29 796 871,49 zł,
- 3) środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wsparcie domów pomocy społecznej w przeciwdziałaniu skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov-2 – 489 377,00 zł,
- 4) dofinansowania ze środków PFRON projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D (dofinansowanie zakupu pojazdów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych w Domach Pomocy Społecznej w Choroszczy i w Uhowie) – 240 000,00 zł,
- 5) pozostałych dochodów z rozdz. 85202 – 912 356,25 zł
- 6) innych dochodów powiatu – 2 812 884,96 zł.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w takim domu wydaje organ gminy właściwy dla tej osoby w dniu jej kierowania. W 2022 r. gminy skierowały do domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Białostockiego 122 osoby. Wydano 121 decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej (1 decyzja została wydana w 2023 r.), w tym 95 decyzji dot. umieszczenia poza kolejnością.

W 2022 r. odeszło z domów pomocy społecznej 113 mieszkańców i zostało umieszczonych 112 osób, w tym 25 osób w DPS w Choroszczycy, 42 w DPS w Czerewkach, 11 w DPS w Jałównie, 34 osób w DPS w Uhowie.

Łącznie w roku ubiegłym przebywało 699 mieszkańców, na dzień 31.12.2022 r. – 586, w tym: mieszkańcy przebywający na podstawie decyzji wydanej przed 1 stycznia 2004 r. („dotowani”) – 111 (o 16 mniej niż rok wcześniej), mieszkańcy przebywający na podstawie decyzji wydanych po 1 stycznia 2004 r. („na nowych zasadach”) – 475.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu białostockiego wynosiła 24 osób (o 7 mniej w stosunku do roku ubiegłego), w tym 14 osób odłożyło termin umieszczenia w domu pomocy społecznej, pozostałe to osoby oczekujące przede wszystkim na umieszczenie w DPS w Choroszczycy.

W roku ubiegłym wystąpiono do właściwych ośrodków pomocy społecznej wg miejsca zamieszkania osób, które odkładają termin przyjęcia do domu pomocy społecznej z prośbą o rozpoznanie sytuacji tych osób – w większości przypadków ośrodek przychylił się do ich prośby, stwierdzając jednocześnie że zasadne jest dalsze oczekiwanie na przyjęcie tych osób do domu pomocy społecznej. Wydano 104 decyzje wygaszające decyzje o umieszczeniu w domu pomocy społecznej w związku z rezygnacją z umieszczenia lub zgonem osób kierowanych/umieszczonych.

Mieszkańcy „dotowani” (wg stanu na 31.12.2022 r. – 111) opłacają pobyt głównie ze świadczeń emerytalno-rentowych i renty socjalnej – 98 osób i z zasiłku stałego – 13 osób (nie więcej niż 70% posiadanego dochodu). Mieszkańcy „na nowych zasadach” (wg stanu na 31.12.2022 r.) – 474, którzy wnoszą opłatę za pobyt z dopłatą gminy, w tym ze świadczeń emerytalno-rentowych i renty socjalnej – 348, z zasiłku stałego – 124, z innych źródeł – 2. Pobyt 1 mieszkańca jest całkowicie finansowany przez gminę.

Średnia miesięczna opłata mieszkańca dotowanego w roku ubiegłym wynosiła - 1 326,39 zł, w Choroszczycy – 1 297,98 zł, w Czerewkach – 852,18 zł, w Jałównie – 1 607,79 zł, w Uhowie – 1 535,46 zł

Średnia miesięczna kwota dotacji na pensjonariuszy skierowanych przed 1 stycznia 2004r. w u.br. wynosiła – 4 069,00 zł w każdym domu pomocy społecznej – jednak była przekazywana w wysokości nie wyższej niż różnica pomiędzy kosztem utrzymania a średnią miesięczną odpłatnością pensjonariuszy. Faktycznie przekazywana średnia miesięczna kwota dotacji na jednego mieszkańca wynosiła 3 369,00 zł, w tym w poszczególnych domach pomocy społecznej przedstawiała się następująco: w DPS w Choroszczycy – 3 341,97 zł (w 2021 r. - 2 892,52 zł) , w DPS w Jałównie – 3 657,51 zł (w 2021 r. – 3 300,75 zł), w DPS w Czerewkach – 3 839,13 zł (w 2021 r. – 3 217,12 zł), w DPS w Uhowie 3 260,28 zł (w 2021 r. – 2 934,11 zł).

Mieszkańcy domów pomocy społecznej skierowani przed 1 stycznia 2004 r. na dzień 31.12.2022 r. stanowili 18,94 % wszystkich mieszkańców, z tym: w Choroszczycy – 33,57%, w Czerewkach – 3,19%, w Jałównie – 3,33%, w Uhowie – 4,80%.

W 2022 r. w stosunku do mieszkańców domów pomocy społecznej wydano 518 decyzji administracyjnych, w tym:

- o umieszczeniu w dps – 121, w tym 95 poza kolejnością,

- wygaszające umieszczenie – 104,
- zmieniające decyzje kierujące (w stosunku do mieszkańców umieszczonych na podstawie decyzji wydanych przez 01.01.2004 r.) i o umieszczeniu – 8,
- wygaszające decyzje o skierowaniu i ustaleniu odpłatności (w stosunku do mieszkańców umieszczonych na podstawie decyzji wydanych przez 01.01.2004 r.) - 18,
- umarzające postępowanie dot. skierowania/umieszczenia – 2,
- zmieniające wysokość odpłatności za pobyt (w stosunku do mieszkańców umieszczonych na podstawie decyzji wydanych przez 01.01.2004 r.) – 264,
- oraz 1 ustalającą odpłatność.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku systematycznie analizuje wydatki w domach pomocy społecznej oraz dochody z tytułu odpłatności za pobyt, przedstawia wnioski do projektów budżetu oraz wnioskuje zmiany w planie finansowym tych jednostek. Co miesiąc analizowane są informacje dotyczące odpłatności mieszkańców „dotowanych”, które są podstawą do ustalenia wysokości dotacji przekazywanej Powiatowi Białostockiemu przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku.

W 2022 r. Centrum w dniu 23.02.2022 r. przeprowadziło kontrolę Domu Pomocy Społecznej w Jałowie – w załączeniu sprawozdanie z kontroli w jednostce.

Sprawozdanie z działalności poszczególnych domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu białostockiego za 2022 r. w załączeniu do niniejszej informacji.

- **Prowadzenie Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łązniach – zadanie z zakresu administracji rządowej**

W Domu są świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, a w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Do PŚDS przyjmowane są osoby na podstawie decyzji administracyjnej o skierowaniu do Domu wydanej przez dyrektora/zastępcę dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku działającego z upoważnienia Starosty Powiatu Białostockiego. Dokumentacja kompletowana jest przez ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie do Ośrodka.

Liczba miejsc w Domu – 60. Liczba osób korzystających z usług w 2022 r. – 62, w trakcie roku przybyło 4 nowych uczestników, 2 osoby zrezygnowały z korzystania z usług. Liczba uczestników na koniec grudnia ub.r. – 57, którzy pochodzą z następujących gmin:

Gminy Powiatu Białostockiego	Liczba uczestników
Choroszcz	10
Czarna Białostocka	-
Dobrzyniewo	1
Gródek	2
Juchnowiec	7
Łapy	-
Michałowo	3
Poświętne	-

Supraśl	10
Suraż	-
Turośń Kościelna	-
Tykocin	-
Wasilków	8
Zabłudów	1
Zawady	-
Razem osoby z Powiatu Białostockiego	42
Osoby spoza Powiatu Białostockiego	15

Uczestnicy spoza Powiatu Białostockiego to 11 osób z gminy Krynki i 4 z gminy Szudziałowo – na podstawie Porozumienia w sprawie powierzenia przez te gminy zadania publicznego Powiatowi Białostockiemu, polegającego na zapewnieniu mieszkańcom tych gmin dziennego pobytu w PŚDS w łaźniach.

W przypadku osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do Domu, decyzje o skierowaniu wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 3 miesiące, konieczny do dokonania przez Zespół wspierająco-aktywizujący oceny możliwości zaproponowania osobie indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego oraz okresu, jaki będzie niezbędny do jego realizacji. Po dokonaniu wspomnianej oceny osobę kieruje się na czas określony – niezbędny do realizacji wspomnianego planu.

W 2022 r. wydano 63 decyzje, w tym 61 decyzji kierujących i 2 decyzje wygaszające decyzje o skierowaniu. Korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, niebędących usługami całodobowymi jest nieodpłatne.

Wydatki w dz. 852 rozdz. 85203 w roku ubiegłym wyniosły **1 505 933,68 zł** i dotyczyły:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 948 924,15 zł (stan zatrudnienia na dzień 31.12.2021 r. – 14 osób, w przeliczeniu na pełne etaty – 13,5),
- wydatków bieżących związanych z realizacją statutowych zadań – 557 009,53 zł.

Centrum co miesiąc analizuje frekwencję uczestników Domu, na podstawie której ustalana jest co miesiąc wysokość dotacji przekazywanej przez PUW w Białymstoku na jego funkcjonowanie. Przygotowywane przez Dyrektora Ośrodka Programy działania oraz roczny plan pracy opiniowane są również w tut. Centrum.

W 2022 r. Centrum w dniu 26.10.2022 r. przeprowadziło kontrolę w Ośrodku – szczegółowa informacja w załączonym sprawozdaniu z kontroli.

Szczegółowe informacje za 2022 r. dotyczące działalności Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w łaźniach przedstawia odrębne sprawozdanie sporządzone przez Dyrektora Ośrodka zgodnie z § 25 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów pomocy samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249) i zgodnie z wytycznymi PUW w Białymstoku.

- **Realizacja zadań z zakresu interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Od 1 stycznia 2022 r. zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje, powołany Uchwałą Nr XLIX/346/2021 Rady Powiatu Białostockiego z 4 listopada 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2021 r. poz. 4282) realizuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku funkcjonujący w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Osoby zamieszkujące w Powiecie Białostockim, znajdujące się w sytuacji kryzysowej oraz dotknięte przemocą w rodzinie mogły zgłaszać się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w celu uzyskania wsparcia pracownika socjalnego Ośrodka w godzinach pracy Centrum, tj. o 7.30 do 15.30 oraz w każdą środę od 11.00 do godz. 19.00. Potrzebujący mogli również skorzystać ze wsparcia psychologa w każdą środę w godzinach od 15.00 do 19.00.

W roku ubiegłym ze wsparcia i poradnictwa skorzystało 49 osób, w tym 32 osoby z poradnictwa psychologicznego i 19 z poradnictwa socjalnego.

Wzorem lat ubiegłych prowadzono nabór do Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie. Zgłosiło się 6 osób, z którymi przeprowadzono rozmowy na temat udziału w Programie. Z powodu braku wystarczającej liczby osób chętnych nie udało się w roku 2022 zorganizować Programu.

Uchwałą Nr LXI/423/2022 Rady Powiatu Białostockiego z 30 czerwca 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2022 r. poz. 3079) utworzono Mieszkanie Chronione w Supraślu prowadzone przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku funkcjonujący w ramach PCPR w Białymstoku. Jest to mieszkanie chronione treningowe przede wszystkim przeznaczone dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, a także osób opuszczających placówki wymienione w art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.), zamieszkujących przed umieszczeniem w pieczy zastępczej lub wspomnianej placówce na terenie powiatu białostockiego, bądź takich którzy po ich opuszczeniu zamierzają osiedlić się na terenie powiatu białostockiego. O miejsce w Mieszkaniu Chronionym w Supraślu mogą ubiegać się również mieszkańcy powiatu białostockiego będący w stanie kryzysu, ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy w rodzinie i ich dzieci, z rodzin, w których prowadzona jest procedura Niebieskie Karty. W Mieszkaniu Chronionym w Supraślu może przebywać jednocześnie nie więcej niż 7 osób.

Wydatki na zadania z zakresu interwencji kryzysowej realizowane przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku, funkcjonujący w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, prowadzący Mieszkanie Chronione w Supraślu w 2022 r. wyniosły ogółem **61 071,84 zł**, z czego:

1. Wydatki związane z funkcjonowaniem POIK wyniosły **41 825,18 zł**, w tym;
  - wynagrodzenia wraz z pochodnymi 2 pracowników zatrudnionych w wymiarze 0,15 etatu – **15 651,23 zł**,
  - wydatki z tytułu zawartej umowy z psychologiem świadczącym poradnictwo specjalistyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz innych sytuacjach kryzysowych – **13 500,00 zł**,
  - wynagrodzenie dla psychologa interwenta pełniącego całodobową gotowość do udzielania pomocy i wsparcia psychologicznego w zdarzeniach jednostkowych powiatu białostockiego- **11 900,00 zł**,
  - pozostałe wydatki związane z prowadzeniem POIK– **773,95 zł**.
2. Wydatki związane z prowadzeniem Mieszkania Chronionego w Supraślu wyniosły – **19 246,66 zł** w tym:
  - wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników zatrudnionych w wymiarze 0,25 etatu – **8 597,45 zł**,
  - pozostałe wydatki związane z funkcjonowaniem Mieszkania Chronionego- **10 649,21 zł**.

- **Integracja cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą**

W roku 2022 pomocą mającą na celu wspieranie procesu integracji **cudzoziemców objęto ogółem 13 osób:**

- **6 osób** obywatelstwa afgańskiego/ narodowości pasztuńskiej (w tym: dwie osoby dorosłe i czworo dzieci w wieku szkolnym), którym decyzją Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców nadano status uchodźcy,
- **7 osób** (w tym 6 osób dorosłych i jedno dziecko w wieku szkolnym) obywatelstwa białoruskiego, którym decyzją Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców udzielono ochrony uzupełniającej.

Sporządzono **6 Indywidualnych Programów Integracyjnych**, które zostały zaakceptowane przez Wojewodę Podlaskiego.

Cudzoziemcy objęci Programami Integracyjnymi przez PCPR w roku 2022 zamieszkiwali w gminach: Michałowo, Juchnowiec Kościelny, Choroszcz, Zabłudów.

Podstawowym założeniem Programów Integracyjnych była nauka języka polskiego. W trakcie realizacji IPI w 2022 r. 6 osób uczyło się języka polskiego. Jedna z nich ukończyła kurs języka polskiego na poziomie B2. Jedna osoba ukończyła naukę na poziomie A2. Dzieci w wieku szkolnym uczęszczały do Szkoły Podstawowej w Michałowie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku

Jednym z głównych założeń IPI jest aktywizacja zawodowa cudzoziemców. Dwóch cudzoziemców w trakcie trwania Programu pracowało na podstawie umów o pracę (w sektorze budowlanym oraz przy montażu paneli fotowoltaicznych). Jedna osoba, będąca w wieku emerytalnym pracowała opiekując się starszą osobą chorą. Jedna osoba (grafik komputerowy) pracowała na podstawie umowy o dzieło. Osoby niepracujące zarejestrowane były w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku.

W trakcie procesu integracji cudzoziemców Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku współpracowało głównie z fundacjami i lektorami w zakresie nauki języka polskiego (Fundacja Dialog w Białymstoku Spółka Studio Językowe Yes sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku realizująca „Kursy języka Polskiego Zgoda”, Fundacja OKNO NA WSCHÓD w Białymstoku realizująca projekt „Białystok dla Białorusi”). W zakresie współdziałania w procesie integracji 6-osobowej rodziny narodowości pasztuńskiej (obywatelstwo afgańskie) ze środowiskiem lokalnym, ze szkołą, do której uczęszczają dzieci, w zakresie poszukiwania zatrudnienia, organizowania dzieciom korepetycji oraz nauki języka polskiego współpracowano z Fundacją Mała Ojczyzna w Michałowie.

W zakresie pomocy cudzoziemcom w roku 2022 pracownik socjalny PCPR przeprowadził 4 rodzinne wywiady środowiskowe oraz 5 aktualizacji tych wywiadów. Wydano 6 decyzji administracyjnych przyznających świadczenie.

Ogółem w roku 2022 wypłacono **70** świadczeń na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego na łączną kwotę **74 820,00 zł**. Jednej osobie objętej ochroną uzupełniającą opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie **388,26 zł** (6 m-cy x 64,71 zł).

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie oprócz corocznego sprawozdania z działalności Centrum przedstawia Radzie Powiatu wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej. W załączeniu wykaz niezbędnych potrzeb z zakresu pomocy społecznej na 2022 r.

Białystok, kwiecień 2023 r.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Białymstoku
Elżbieta Anna Turczewska

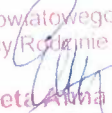
Sprawozdanie z kontroli przeprowadzonych w Domach Pomocy Społecznej i Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy w Łązniach przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku w 2022 r.

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Temat kontroli	Termin kontroli	Ustalenia pokontrolne, wydane zalecenia
1.	Dom Pomocy Społecznej w Jałowie	Ocena świadczonych usług opiekuńczych zakresie: – udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, – pielęgnacji, – niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.	23.02.2022 r.	Ocena pozytywna. Wystąpienie pokontrolne z dnia 08.03.2022 r. Działalność DPS w Jałowie w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie i w związku z tym nie wydano zaleceń pokontrolnych
2.	Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łązniach	Ocena sprawdzenia realizacji zaleceń, wydanych po kontroli przeprowadzonej w 2021 r.	26.10.2022 r.	Ocena pozytywna z nieprawidłowościami. Wystąpienie pokontrolne z dnia 25.11.2022 r. Zalecono: 1. Uwzględnianie w indywidualnym planie postępowania wspierająco-aktywizującego usług w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, dostosowanych do możliwości i potrzeb każdego uczestnika. 2. Dokonywanie rzetelnej oceny wszystkich celów przyjętych do realizacji w indywidualnym planie postępowania wspierająco-aktywizującego. 3. Dokonywanie, podczas oceny stopnia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-

				<p>aktywizującego, oceny osiągniętych rezultatów, a w razie potrzeby, ich modyfikacji.</p> <p>Ponadto zalecono organizowanie szkoleń, o których mowa w § 23 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy w terminach umożliwiających udział w szkoleniach wszystkich pracowników PŚDS w Łązniach.</p> <p>Dyrektor kontrolowanej jednostki pismem z dnia 29.12.2022 r. poinformował o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych. Udzielona odpowiedź na zalecenia pokontrolne została przez PCPR zaakceptowana.</p>
--	--	--	--	--

Białystok, kwiecień 2023 r.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Elżbieta Anna Turczewska

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ FUNKCJONUJĄCYCH
NA TERENIE POWIATU BIAŁOSTOCKIEGO ZA 2022 r.**

Nazwa jednostki	Dom Pomocy Społecznej w Choroszczycy	Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach	Dom Pomocy Społecznej w Jałowie	Dom Pomocy Społecznej w Uhowie
	Typ Domu Pomocy Społecznej			
	dom dla osób przewlekle psychicznie chorych	dom dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle soma tycznie chorych	dom dla osób przewlekle psychicznie chorych	dom dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle soma tycznie chorych
	Stałe zezwolenie Wojewody Podlaskiego na prowadzenie domu pomocy społecznej obowiązujące od:			
	17.12.2010 r.	24.08.2009 r.	03.06.2009 r.	06.02.2007 r.
	Liczba miejsc w DPS zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym po otrzymaniu stałego zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej			
Ogółem – 591 , w tym: • osoby przewlekle psychicznie chore – 371 • osoby w podeszłym wieku – 117 • osoby przewlekle soma tycznie chore – 103	286 – wyłącznie dla osób przewlekle psychicznie osób	95 • osoby w podeszłym wieku – 53 • osoby przewlekle soma tycznie chore – 42	85 – wyłącznie dla osób przewlekle psychicznie chorych	125 • osoby w podeszłym wieku – 64 • osoby przewlekle soma tycznie chore – 61
	Średnie miesięczne wykorzystanie miejsc w 2022 r.			
Ogółem – 585,41 , w tym: • „dotowani” – 118,75 • na nowych zasadach – 466,66	284,19 • 100,71 • 183,48	93,30 • 3,10 • 90,20	83,80 • 7,44 • 76,36	124,12 • 7,50 • 116,62
	Osoby nowo przyjęte w 2022 r.			
Ogółem – 112	25	42	11	34

	Liczba osób, które w 2022 r. odeszły z DPS			
Ogółem – 113, w tym:	28	40	11	34
<ul style="list-style-type: none"> • „dotowani” (D) – 17 • na nowych zasadach (NZ) – 96, z tego:	<ul style="list-style-type: none"> • 12 • 16 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 • 39 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 • 9 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 • 32
<ul style="list-style-type: none"> • zmarło – 89 (16 D, 73) • odeszło do rodziny – 11 • osoby przeniesione do innego DPS – 11 • osoby, które odeszły z innych przyczyn – 2 	<ul style="list-style-type: none"> • 23 (11 D, 12 NZ) • 3 (1 D, 2 NZ) • 1 • 1 	<ul style="list-style-type: none"> • 33 (1 D, 32 NZ) • 1 (NZ) • 5 (NZ) • 1 (NZ) 	<ul style="list-style-type: none"> • 7 (D 2, NZ 5) • 2 (NZ) • 2 (NZ) • 0 	<ul style="list-style-type: none"> • 26 (D 2, NZ 24) • 5 (NZ) • 3 (NZ) • 0
	Liczba osób oczekujących na przyjęcie wg stanu na dzień 31.12.2022 r.			
Ogółem – 24	14	3	4	3
<ul style="list-style-type: none"> • w tym osoby, które odłożyły termin umieszczenia – 14 – przyczyny odłożenia terminu	9	3	2	0
	<ul style="list-style-type: none"> • 1 osoba nieznanne miejsce pobytu • 2 osoby internacja w warunkach szpitalnych, • 2 osoby – prośba o odroczenie bez podania przyczyny, • 1 osoba pogorszenie stanu zdrowia, będzie odbywać karę pozbawienia wolności w warunkach szpitalnych, • 1 osoba odmowa 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 osoba była hospitalizowana, • 1 osoba przebywała w DPS w Białowieży z zamiarem rezygnacji z umieszczenia w DPS w Czerewkach, • 1 osoba pozostająca pod opieką rodziny złożyła wniosek o przełożenie terminu umieszczenia w DPS na okres 12 miesięcy 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 osoba – przesunięcie terminu przyjęcia na wniosek opiekuna prawnego • 1 osoba – przesunięcie terminu przyjęcia na wniosek osoby skierowanej (oba wnioski wynikają z poprawy stanu zdrowia i funkcjonowania) 	

	przybycia <ul style="list-style-type: none"> • 1 osoba odmowa przybycia, sąd umorzył postępowanie • 1 osoba poprawa stanu zdrowia, zapewniona opieka opiekuna prawnego 			
	Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2022 r.			
Ogółem – 586 , w tym:	283	94	84	125
<ul style="list-style-type: none"> • „dotowani” – 111 • na nowych zasadach – 475 	<ul style="list-style-type: none"> • 95 • 188 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 • 91 	<ul style="list-style-type: none"> • 7 • 77 	<ul style="list-style-type: none"> • 6 • 119
	Struktura wieku mieszkańców			
Ogółem – 586 , w tym:	283	94	84	125
<ul style="list-style-type: none"> • od 19 do 40 lat – 34 („dotowani” (D) – 1, na nowych zasadach (NZ) – 33) • od 41 do 60 lat – 169 (D – 25, NZ – 144) • od 61 do 74 lat – 255 (D – 60, NZ – 195) • 74 lat i powyżej – 128 (D – 25, NZ – 103) 	<ul style="list-style-type: none"> • 19 (NZ) • 101 (22 D, 79 NZ) • 128 (55 D, 73 NZ) • 35 (18 D, 17 NZ) 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 17 (NZ) • 42 (2 D, 40 NZ) • 35 (1 D, 34 NZ) 	<ul style="list-style-type: none"> • 13 (1 D, 12 NZ) • 36 (1 D, 35 NZ) • 24 (NZ) • 11 (5 D, 6 NZ) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 (NZ) • 15 (2 D, 13 NZ) • 61 (3 D, 58 NZ) • 47 (1 D, 46 NZ)
	Liczba mieszkańców z orzeczoną niepełnosprawnością			
Ogółem – 545 , w tym:	267	91	83	104
<ul style="list-style-type: none"> • stopień lekki (III grupa) – 9 • stopień umiarkowany (II grupa) – 134 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 • 70 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 • 24 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 18 	<ul style="list-style-type: none"> • 6 • 22

• stopień znaczny (I grupa) – 402	• 195	• 66	• 65	• 76
	Liczba osób nieopuszczających łóżek			
Ogółem – 49	10	11	5	23
	Liczba osób mających problemy z poruszaniem się			
Ogółem – 217 , w tym: • na wózkach inwalidzkich – 89	57 • 37	62 • 25	8 • 4	90 • 23
	Mieszkańcy „dotowani” opłacający pobyt z:			
Ogółem – 111 , w tym z: • emerytury, renty, renty socjalnej – 98 • zasiłku stałego – 13	95 • 83 • 12	3 • 2 • 1	7 • 7 • 0	6 • 6 • 0
	Mieszkańcy na nowych zasadach, opłacający pobyt z:			
Ogółem 474 , w tym z: • emerytury, renty, renty socjalnej – 348 • zasiłku stałego – 124 • innych źródeł – 2	187 • 140 • 47 • 0	91 • 63 • 28 • 0	77 • 53 • 22 • 2	119 • 92 • 27 • 0
	Mieszkańcy na nowych zasadach, wnoszący opłatę:			
Ogółem 475 , w tym • bez dopłaty gminy – 1 • z dopłatą gminy – 473 • pełna opłata gminy – 1	188 • 1 • 186 • 1	91 • 0 • 91 • 0	77 • 0 • 77 • 0	119 • 0 • 119 • 0

	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2022 r. (zgodnie z zarządzeniem Starosty Powiatu Białostockiego)			
	4 948,00 zł	5 085,00 zł	5350,00 zł	4 859,00 zł
	Średnia miesięczna odpłatność pensjonariusza w 2022 r. (bez uwzględnienia odpłatności gminy)			
	1 297,98 zł	852,18 zł	1 607,79 zł	1 535,46 zł
	Miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca ustalony na 2023 r.			
	5 526,00 zł	6 008,00 zł	6 173,00 zł	5 740,00 zł
	Struktura zatrudnienia w DPS wg stanu na 31.12.2022 r.			
<ul style="list-style-type: none"> • zatrudnionych ogółem – 387 osób / 373,25 etatu • zatrudnionych w dziale terapeutyczno-opiekuńczym – 308 osób / 294,05 etatu • wskaźnik zatrudnienia w dziale terapeutyczno-opiekuńczym • inne osoby (np. stażyści, wolontariusze), których pracę Dom uwzględnia przy obliczaniu wskaźnika zatrudnienia w dziale terapeutyczno-opiekuńczym – 18 wolontariuszy 	<ul style="list-style-type: none"> • 184 (liczba etatów 177,00), w tym w niepełnym wymiarze czasu pracy – 14 osób (6,75 etatu) • 160 (liczba etatów 152,75) • 0,53 • 15 wolontariuszy 	<ul style="list-style-type: none"> • 62 (liczba etatów 59,75), w tym w niepełnym wymiarze czasu pracy – 4 osoby (1,95 etatu) • 45 osób (liczba etatów – 43,50) • 0,4 dla osób w podeszłym wieku; 0,5 dla osób przewlekle somatycznie chorych • 0 	<ul style="list-style-type: none"> • 63 (liczba etatów 59,75), w tym w niepełnym wymiarze czasu pracy – 7 osób (3,75 etatu) • 48 osób (liczba etatów – 44,05) • 0,52 • 0 	<ul style="list-style-type: none"> • 78 (liczba etatów 76,75), w tym w niepełnym wymiarze czasu pracy – 2 osoby (0,75 etatu) • 55 (liczba etatów – 53,75) • 0,46 • 3 wolontariuszy

Wydatki poniesione na funkcjonowanie jednostek w 2022 r.

<p>Wydatki ogółem: 39 318 281,78 zł, w tym wydatki finansowane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • funduszy celowych: 873 800,98 zł, w tym Fundusz Przeciwdziałania COVID – 489 377,00 zł, Fundusz Pracy – 75 214,38 zł, Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 69 209,60 zł, PFRON – 240 000,00 zł <p>a) wynagrodzenia i pochodne: 28 050 020,39 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydatki na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalno-rentowe i ekwiwalent za urlop: 752 912,85 zł – składki ZUS i PDOF za 2021 r. – 305 163,44 zł <p>b) średnie miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 etat (bez pochodnych) § 4010 bez wydatków na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalno-rentowe – 4 496,83 zł</p> <p>c) wydatki rzeczowe: 7 509 448,33 zł, w tym</p>	<p>19 308 760,12 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • 494 303,98 zł, w tym Fundusz Przeciwdziałania COVID – 229 880,00 zł, Fundusz Pracy (refundacja wynagrodzeń w ramach prac interwencyjnych) – 75 214,38 zł, Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 69 209,60 zł, PFRON – 120 000,00 zł <p>• 13 891 158,78 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 280 917,58 zł – 305 163,44 zł <p>• 4 765,45 zł</p> <p>3 149 369,22 zł, w tym</p>	<p>5 908 609,86 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fundusz Przeciwdziałania COVID – 79 451,00 zł (37 051,00 zł – zakup środków ochrony osobistej, 42 400,00 zł – zakup sprzętu i wyposażenia) <p>• 4 315 382,51 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 88 492,00 zł – 0,00 zł <p>• 4 663,00 zł</p> <p>1 355 543,35 zł, w tym:</p>	<p>5 696 518,53 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fundusz Przeciwdziałania COVID – 77 392,00 zł <p>• 4 014 164,02 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 75 621,54 zł – 0,00 zł <p>• 3 996,16 zł</p> <p>1 405 680,10 zł, w tym:</p>	<p>8 404 393,27 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • 222 654,00 zł, w tym Fundusz Przeciwdziałania COVID – 102 654,00 zł (75 072,00 zł – zakup środków czystości, środków dezynfekujących, 27 582,00 zł – środki na doposażenie pokoi mieszkalnych oraz na zakup środków ochrony osobistej i środków czystości), PFRON – 120 000,00 zł <p>• 5 829 315,08 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 307 881,73 zł – 0,00 zł <p>• 4 562,72 zł</p> <p>1 598 855,66 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – remonty – 0,00 zł
---	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - remonty – 114 338,66 zł • w tym wydatki finansowane z funduszy celowych: 156 843,00 zł <p>d) wydatki inwestycyjne: 3 643 901,68 zł, w tym wydatki finansowane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • funduszy celowych PFRON – 240 000,00 zł 	<ul style="list-style-type: none"> - remonty: 41 862,40 zł • 0,00 zł <p style="text-align: center;">2 268 232,12 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> - I etap przebudowy DPS (prace dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu inwestycji Lokalnych) – 1 596 912,00 zł, - wykonanie dokumentacji technicznej obejmującej wymianę kotła parowego na wytwornicę pary i nową kotłownię wodną, modernizację pomieszczeń kuchni wraz z instalacjami, w tym wentylacyjną oraz pomieszczeń chłodni i mroźni – 48 126,13 zł, - prace związane z budową mieszkań chronionych 116 282,50 zł (w tym opracowanie dokumentacji 17 882,50 zł, rozbiórka chlewni po byłym gospodarstwie pomocniczym 98 400,00 zł) - zakup pojazdu do 	<ul style="list-style-type: none"> - remonty – 23 519,43 zł • 79 451,00 zł – pomoc finansowa w ramach modułu IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym uszkodzonym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” <p style="text-align: center;">237 684,00 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> - w tym zakup ciągnika z oprzyrządowaniem – 79 335,00 zł, - wykonanie bramy wjazdowej z dwiema furtkami – 31 119,00 zł - wydatki niewygasające – 127 230,00 zł 	<ul style="list-style-type: none"> - remonty: 48 956,83 zł • 77 392,00 zł – Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 <p style="text-align: center;">161 763,03 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup pralnico-wirówki – 27 810,30 zł, dwóch suszarek bębnowych – 36 715,50 zł, kotła olejowego do kotłowni wraz z wymianą palnika olejowego i stacji uzdatniania c.o., montażem, okablowaniem i uruchomieniem – 64 910,00 zł, - wykonanie modernizacji dachu budynku gospodarczego – 32 327,23 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 0,00 zł <p style="text-align: center;">976 222,53 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja korytarzy w budynkach ABC z nowymi instalacjami elektryczną i systemu przyzywowego – 816 186,00 zł, - zakup pojazdu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych – 158 929,53 zł, w tym wydatki finansowane ze środków PFRON 120 000,00 zł - aktualizacja dokumentacji technicznej, tj. kosztorysów inwestorskich do zadania inwestycyjnego dot. termomodernizacji DPS – 1 107,00 zł
---	---	--	---	---

<p>e) Program „Od zależności ku samodzielności” – 114 911,38 zł</p>	<p>przewozu osób niepełnosprawnych 209 100,00 zł, w tym wydatki finansowane ze środków PFRON 120 000,00 zł</p> <p>– wydatki niewygasające – 297 811,49 zł</p>	<p>----</p>	<p>114 911,38 zł</p>	<p>----</p>
--	---	-------------	-----------------------------	-------------

Informacje dotyczące świadczonych usług przez Domy Pomocy Społecznej:

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w CHOROSZCZY:

Informacje dotyczące świadczonych usług przez DPS (formy i liczba osób korzystających):

Podnoszenie sprawności i aktywizowanie mieszkańców - realizowane było poprzez:

1. zajęcia terapeutyczne - rodzaj, zakres programowy oraz wymiar czasu zajęć są dostosowane do wieku, stanu zdrowia oraz niezbędnych potrzeb i możliwości mieszkańca, mając na celu: wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej, doskonalenie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych oraz promowanie aktywizacji fizycznej. Dążąc do realizacji założonych celów wykorzystano różne formy zajęć rehabilitacji społecznej. Plan zajęć obejmował zajęcia terapeutyczne oraz ruchowe. Zajęcia były realizowane w pracowni terapii zajęciowej, świetlicach, salach terapeutycznych, na świeżym powietrzu oraz indywidualnie w pokojach mieszkańców.

Zakres programowy poszczególnych zajęć obejmował:

1.1 zajęcia rehabilitacji społecznej – służyły zaspokajaniu potrzeb mieszkańców Domu w różnych sferach życia tj. fizycznej, psychicznej i społecznej. Proponowane zajęcia miały na celu: zagospodarowanie czasu wolnego, kształtowanie umiejętności pomagających w codziennym życiu, wyciszenie, nabywanie umiejętności rozładowania negatywnych emocji, dowartościowanie oraz poprawę samooceny. W ramach zajęć prowadzone są następujące **treningi funkcjonowania w życiu codziennym:**

- a) **trening higieniczny:** prowadzony 7 dni w tygodniu. Częstotliwość prowadzonego treningu była uwarunkowana stanem zdrowia mieszkańca oraz jego indywidualnymi potrzebami. Trening polegał na zajęciach organizowanych w pododdziałach oraz jego elementy realizowane były w pracowniach terapeutycznych – wszyscy mieszkańcy;
- b) **trening kulinarny:** główny trening kulinarny odbywa się w pracowni kulinarnej, 6 dni w tygodniu – 38 mieszkańców. Elementy treningu są prowadzone także w pododdziałach w połączeniu z przygotowaniem drugiego śniadania, podwieczorku, z organizacją uroczystości urodzin, bądź imienin mieszkańców – 185 mieszkańców;
- c) **trening porządkowy:** prowadzony 7 dni w tygodniu. Częstotliwość prowadzonego treningu była uwarunkowana stanem zdrowia mieszkańca oraz jego indywidualnymi potrzebami. Trening odbywał się w zajęciach organizowanych na pododdziale, elementy treningu były prowadzone w pracowniach terapeutycznych – 242 mieszkańców.
- d) **trening budżetowy:** główny trening budżetowy odbywa się na świetlicach pododdziałów w formie: pogadank, wspólnego planowania wydatków oraz dokonywania zakupów w lokalnych sklepach. Mieszkańcy, w zależności od potrzeb, mają możliwość samodzielnego dokonywania zakupów, bądź przy wsparciu personelu – 180 mieszkańców. W przypadku osób u których trening budżetowy nie przyniósł założonych efektów, DPS występuje do sądu o ustanowienie kuratora do pomocy w dysponowaniu środkami finansowymi;
- e) **trening poznawczy:** zajęcia usprawniające funkcje poznawcze są prowadzone w pododdziałach oraz pracowniach terapeutycznych, w formie rozmów o problematyce: rodzinnej, historycznej, politycznej, religijnej, środowiskowej itp. oraz gier i zabaw edukacyjnych – wszyscy mieszkańcy.
- f) **trening umiejętności praktycznych:** trening ma na celu nabywanie i kształtowanie umiejętności potrzebnych do wykonywania codziennych czynności, takich jak: pranie w pralce automatycznej – 51 osób, prasowanie – 47 osób, obsługa czajnika elektrycznego – 152 osoby, obsługa kuchenki mikrofalowej – 44 osób, obsługa aparatu fotograficznego – 25 osób, naprawa odzieży – 18 osób;

1.2 trening organizacji czasu wolnego – zajęcia odbywają się na świetlicach, w pracowniach terapeutycznych, w pokojach mieszkańców i na świeżym powietrzu – większością zajęć objęci są wszyscy mieszkańcy z różną intensywnością uzależnioną od stanu zdrowia. W ramach treningu realizowano:

- a) **ludoterapię:** gry i zabawy świetlicowe oraz w pokoju w tym m.in.: gry planszowe, puzzle, układanki, karty, kločki, krzyżówki, rebusy, szachy, warcaby – 235 mieszkańców;
- b) **biblioterapię:** czytanie grupowe i indywidualne, słuchanie audiobooka, przegląd prasy, wieczorki poetyckie – 147 mieszkańców;
- c) **filmoterapię:** projekcje filmów połączone z dyskusją po projekcji – 30 mieszkańców;
- d) **muzykoterapię:** bierna (aktywizująca i relaksacyjna) oraz czynna – zajęcia zespołów – 201 osób;
- e) **teatroterapię:** wspólne oglądanie spektakli – 115 mieszkańców. W ramach pracowni muzycznej mieszkańcy byli angażowani m.in. w przygotowaniu oraz przedstawianiu Jasełek w poszczególnych pododdziałach Domu;

1.3 zajęcia manualne i usprawniające w ramach pracowni terapii zajęciowej:

- a) **arteterapii:** rysunek i szkic, malarstwo, rzeźba, papieroplastyka, sztuki użytkowe (witraż, fotografia, plakaty, collage), zdobnictwo i dekoratorstwo (ikebana; dekoracje-okolicznościowe i świąteczne; zdobienie przedmiotów), decupage i quilling – 93 mieszkańców;
- b) **ergoterapii:** hafciarstwo, tkactwo, hortikuloterapia, prace porządkowe w budynku (sprzątanie pokoi, wynoszenie śmieci), wokół budynku i w parku (zamiatanie, zgrabianie, koszenie trawników, odgarnianie śniegu oraz na cmentarzu (sprzątanie grobów) – 45 osób.

NOWE zajęcia prowadzone od 2022 roku:

- a) **zajęcia techniczno-naprawcze:** mieszkańcy mają możliwość kształtowania umiejętności techniczno-naprawczych. W trakcie zajęć mieszkańcy wykonują prace porządkowo-naprawcze na terenie Domu, przygotowują opisy eksponatów, wykonują ramki, uczą się jak pozyskiwać różne materiały, wykonują prace stolarskie, itp. - 4 mieszkańców
- b) **terapia ręki:** zajęcia indywidualne lub grupowe. Celem terapii jest zwiększenie sprawności wykonywania czynności samoobsługowych i grafomotorycznych, usprawnienie ruchów w zakresie motoryki dużej i małej, pobudzenie czucia proprioceptywnego i somatognozji, rozwijanie zdolności manipulacyjnych, stymulacja dotykowa dłoni, itp. – 25 mieszkańców

1.4 indywidualne zajęcia z mieszkańcem – realizowane z osobami, które ze względu na stan zdrowia nie są w stanie uczestniczyć lub nie wyrażają zainteresowania uczestnictwem w zajęciach grupowych w pomieszczeniach terapeutycznych i większość wolnego czasu spędzają we własnym pokoju. Personel dostosowuje formę zajęć do indywidualnych możliwości i potrzeb poszczególnych mieszkańców. Podczas terapii prowadzono zajęcia z zakresu: biblioterapii z elementami muzykoterapii, treningu poznawczego oraz terapii manualnej – 44 mieszkańców.

2. Zajęcia z psychologiem:

- zajęcia adaptacyjne dla mieszkańców nowoprzybyłych – 25 spotkań
- zajęcia indywidualne dla mieszkańców nowoprzybyłych – 25 spotkań
- zajęcia indywidualne dla mieszkańców przewlekle chorych – 20 spotkań
- zajęcia psychoedukacyjne dla osób przejawiających zachowania agresywne w zakresie agresji werbalnej i niewerbalnej – 25 spotkań
- zajęcia psychoedukacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu – 60 spotkań
- zajęcia psychoedukacyjne dla osób przejawiających skłonności do uzależnień – 12 spotkań
- zajęcia z zakresu asertywności – 20 spotkań
- zajęcia psychoedukacyjne dotyczące zaburzeń psychicznych – 50 spotkań

- zajęcia indywidualne dla mieszkańców – 15 spotkań

3. Zajęcia ruchowe:

3.1. W ramach rehabilitacji, organizowane są zajęcia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, rehabilitacji przyłóżkowej z uwzględnieniem profilaktyki przeciwoleżynowej; od XI.2021 r. mieszkańcy Domu korzystają z zajęć rehabilitacji domowej (próby pionizacji, nauka czynności lokomocji, masaże) finansowanej ze środków NFZ – 43 mieszkańców.

3.2 W ramach zajęć ruchowych i sportowych mieszkańcy uczestniczyli w gimnastykach usprawniających, grach i zabawach ruchowych, rozgrywkach w piłkarzyki, tenis stołowy, trening siłowy na siłowni wewnątrz budynku oraz siłowni plenerowej – 45 mieszkańców.

NOWE zajęcia prowadzone od 2022 roku:

3.3 W ramach choreoterapii mieszkańcy rozwijają swoje zainteresowania taneczne, uczą się improwizacji przy muzyce, zabawy rekreacyjne i usprawniające z wykorzystaniem różnych narzędzi, usprawnianie koordynacji ruchowej motoryki małej i dużej – 7 mieszkańców.

4. Zajęcia przygotowujące do zatrudnienia:

4.1 zajęcia informatyczne: mieszkańcy uczą się obsługi komputera, w tym zróżnicowanych programów multimedialnych i tekstowych, wyszukiwania potrzebnych wiadomości w Internecie – 52 mieszkańców.

4.2 Udział mieszkańców w projekcie współfinansowanym z Funduszy Europejskich „Masz POTENCJAŁ! - RAZEM przeciw ograniczeniom”. Realizator projektu: Stowarzyszenie na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym HOLOS”. Nasi mieszkańcy uczestniczyli w szkoleniu zawodowym w kierunku administrator baz danych oraz pomoc kuchenna – 29 mieszkańców. Cele projektu: poradnictwo zawodowe; pośrednictwo pracy; wsparcie psychologiczne; szkolenie zawodowe; zwiększenie poziomu zatrudnienia; aktywizacja zawodowa; poprawa sytuacji na rynku pracy.

5. Nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i społecznością lokalną

5.1. Wyjazdy do rodzin: 36 mieszkańców

5.2. Odwiedziny w DPS-ie: 117 mieszkańców, w tym: minimum raz w miesiącu – 39 osób, 24 osób – co kwartał, sporadyczny – 48 osoby.

5.3. Kontakt telefoniczny: 126 mieszkańców, w tym: 25 osób posiada własny telefon.

5.4. Pokoje gościnne w roku ubiegłym nie były wykorzystywane.

5.5. Ze 109 mieszkańcami nikt nie utrzymywał kontaktu w żadnej formie.

6. Umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych

6.1. uczestnictwo w nabożeństwach oraz Mszach Świętych sprawowanych w DPS – 1 raz w tygodniu w obrządku katolickim oraz prawosławnym oraz dowóz osób na wózkach na nabożeństwa do Kościoła i Cerkwi, w tym nabożeństwa, których częstotliwość uwarunkowana jest kalendarzem Roku Liturgicznego Kościoła. Dodatkowo uroczyscie na terenie Domu obchodzono:

- 23.06.2021 r. - Odpust Matki Bożej Nieustającej Pomocy – ok. 85 mieszkańców;
- 22.12.2021 r. - Spotkanie opłatkowe w kaplicy Domu, Jasełka – ok. 80 mieszkańców.

6.2 wieczorki tematyczne i taneczne; turystyka i rekreacja, występy artystyczne i zawody sportowe:

- Styczeń: Kolędujemy wraz z gośćmi – 20 mieszkańców.
- Luty: Muzeum w Tykocinie i pyszne pierogi z Pierogarni Tykocińskiej, rekonstrukcja szturm na Zamek w Tykocinie – 12 osób; Koncert charytatywny oraz kiermasz słodkości i swojskiego jadła (organizator: MGCKiS Choroszcz) – 3 osoby; Akcja pomocy Ukrainie (organizator: MGCKiS Choroszcz) – 8 osób.

- Marzec: Ciekawe spotkanie – Cerkiew pod wezwaniem Opieki Matki Bożej w Choroszczy – 8 osób; Dzień Kobiet na Strzelnicy (organizator: Szkoła Podstawowa w Choroszczy) – 4 osoby; Powitanie Wiosny – 65 osób; Muzeum Wojska Polskiego w Białymstoku – 6 osób; Wielkanocne Kiermasze prac mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy – 6 osób.
- Kwiecień: Muzeum Wnętrz Pałacowych w Choroszczy – 9 osób; „Rzeźby z ziemi i nieba” – wystawa prac Dionizego Purty – 10 osób.
- Maj: święta patriotyczne w Gminie Choroszcz – Dzień Flagi Państwowej – 4 osoby; Marsz Godności Osób Niepełnosprawnych (organizator: Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intelktualnie „AKTYWNI”) – 6 osób; Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej, Muzeum Wsi w Wasilkowie – 6 osób; Film „Czekolada” w MGCKiS (organizator: MGCKiS) – 15 osób.
- Czerwiec: Występy muzyczne „Na Ludowo” (organizator: Stowarzyszenie „Dobrze Być Razem”) – 5 osób; Sobótkowa zabawa z ogniskiem – 10 osób; Dni Supraśla – Piknik Rodzinny – 5 osób.
- Sierpień: Światowe Mistrzostwa w Pieczeniu Babki i Kiszki Ziemniaczanej w Supraślu – 2 osoby (**zajęcie I miejsca przez pracownię kulinarną DPS w konkursie pieczenia babki ziemniaczanej!**); Kino „Wakacje Mikołajka” w MGCKiS w Choroszczy – 23 osoby.
- Wrzesień: 83 Rocznicą Wybuchu II Wojny Światowej – 5 mieszkańców.
- Październik: Jubileusz OSP w Choroszczy – Wernisaż – 4 osoby; Spotkanie z Policjantem – ok 30 osób.
- Listopad: Dzień Seniora w MGCKiS w Choroszczy – 6 osób; Kabaret Neo-nówka – 1 osoba; Wernisaż malarstwa Magdaleny Talmon „Kobiety” – 5 osób; Kiermasze ozdób świątecznych i stroików bożonarodzeniowych – 6 osób.
- Grudzień: spotkanie z odtwórcą roli księdza w filmach: „U Pana Boga ...” Panem Krzysztofem Dzierma w ramach Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami organizowany przez MDK w Białymstoku – 12 osób; Opłatek w MGCKiS w Choroszczy organizowany przez Związek Emerytów i Rencistów w Choroszczy – 6 osób.

6.3. Spotkania integracyjne, w tym połączone ze współzawodnictwem oraz autoprezentacją:

- Czerwiec: XV Integracyjna Spartakiada Domów Pomocy Społecznej Polski Północno-Wschodniej oraz zwiedzanie Ełku (organizator: Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Przystań” przy Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej) – 4 osoby; XII Olimpiada mieszkańców DPS w Tykocinie – 2 osoby; Integracyjne Spotkanie Muzyczno-Teatralne (organizator: Dom Pomocy Społecznej przy ul. Baranowickiej, Białystok) – 5 mieszkańców.
- Sierpień: Plener Malarski w Garbarach (współorganizator: Stowarzyszenie Aktywnie Przeciw Depresji) – 3 osoby; Festyn Integracyjny – Dzień Niepodległości Ukrainy – 6 osób.
- Wrzesień: Spotkanie Integracyjne „Pożegnanie lata” w DPS w Jałówce – 3 osoby; Święto Pieczonego Ziemniaka i Innych Warzyw w Naszym Domu – około 150 osób; XI Turniej Sportowo-Rekreacyjny w DPS ul. Baranowicka w Białymstoku (współorganizator: Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie „Otwierajmy Serca”) – 5 osób.
- Październik: Kino i integracja z WTZ Stowarzyszenie „My dla innych” w MGCKiS w Choroszczy – 22 osoby; Przegląd Pieśni Religijnej mieszkańców DPS w Łomży – 5 osób; turniej tenisa stołowego o puchar dyrektora MGCKiS w Choroszczy – 4 osoby.
- Grudzień: „Odkryć potencjał” – spotkanie integracyjne w MGCKiS w Choroszczy – 5 osób; Warsztaty Bożonarodzeniowe w DPS ul. Świerkowa – 4 osoby.

6.4 Ponadto wszyscy mieszkańcy rokrocznie uczestniczą w cyklicznych oraz okolicznościowych wydarzeniach, zgodnie z kalendarzem: Święta Wielkanocy i Bożego Narodzenia, Nabożeństwa Majowe i Czerwcowe, Boże Ciało, kolęda duszpasterska, Dzień Babci i Dziadka, Zabawa karnawałowa, Bał Walentynkowy, „Tłusty Czwartek”, Dzień Kobiet i Mężczyzn, Dzień Matki, Dzień Ojca, Święto Zmarłych, Święta narodowe, Andrzejki, Mikołajki.

6.5 Dzięki współpracy z Fundacją „Święty Mikołaj dla Seniora” – mieszkańcy otrzymali z okazji Świąt Bożego Narodzenia paczki świąteczne, które były przygotowywane przez wolontariuszy z terenu całego kraju, w oparciu o listy do Świętego Mikołaja, napisane własnoręcznie przez mieszkańców.

6.6 Uczestnictwo mieszkańców w akcji „Mikołaj w Koronie” podczas której zbierali słodycze dla dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

7. Udział w konkursach:

7.1 zewnętrznych:

- IX.2022 r. - Udział w XX edycji konkursu plastycznego organizowanego przez PFRON pt. „Świat za 100 lat” – 2 mieszkańców.
- IX.2022 r.: - Udział w XIII Międzynarodowym Konkursie na EX Libris Gliwice 2022 r. - 2 osoby.
- X.2022 r. - Udział w Międzynarodowym Konkursie Rysunku Satyrycznego „KARPIK” 2022 r. - 2 mieszkańców.

7.2 wewnętrznych:

- I.2022 r.: Konkurs śpiewania kolęd – 15 osób; Konkurs „Warcaby – zdrowo rywalizujemy” – 20 osób.
- II.2022 r.: Najpiękniejsze serce z piernika – 10 osób; Cymberegaj – 25 osób.
- III.2022 r.: „Malowanie Wielkanocy” – 14 osób; „Najsmaczniejszy Muffinek” – 8 osób.
- IV.2022 r.: „Wielkanocna Pisanka” – 8 osób; „Tenis Stołowy” – 17 osób.
- V.2022 r.: „Najbardziej Soczysty” – 10 osób; „W zdrowym ciele zdrowy duch” – 10 osób.
- VI.2022 r.: „Malowanie pejzaży w plenerze” – 12 osób; „Carving – rzeźby z owoców i warzyw” – 10 osób.
- VII.2022 r.: „Najpiękniejsze kawałki” – 4 osoby;
- VIII.2022 r.: „Fantazja sałatkowa z naszego ogrodu” – 8 osób.
- IX.2022 r.: „Rzut ziemniakiem do celu” – 6 osób; „Najdłuższa obierka z ziemniaka” – 8 osób.
- X.2022 r.: „Jaki to film” – 6 osób; „Najlepszy barista” – 4 osoby.
- XI.2022 r.: „Pieśni patriotyczne” – 4 osób; „Przetwory zimowe z naszego ogrodu” – 6 osób.
- XII.2022 r.: „Ilustrowane życzenia” – 6 osób; „Śpiewanie kolęd” – 12 osób.

Realizacja projektów finansowanych z udziałem środków funduszy pomocowych UE:

W roku ubiegłym nie były realizowane przez DPS. Mieszkańcy uczestniczyli w projekcie „**Masz POTENCJAŁ! - RAZEM przeciw ograniczeniom**”, o którym mowa powyżej w pkt 4.2.

Realizacja projektów dofinansowanych dotacjami z budżetu państwa:

W roku ubiegłym nie były realizowane.

Realizacja projektów dofinansowanych ze środków państwowych funduszy celowych i innych funduszy celowych oraz pozyskanych z innych źródeł:

1. **Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na 2021 rok przeznaczonych na pomoc dla domów pomocy społecznej:** zakup środków ochrony osobistej oraz niezbędnego sprzętu i wyposażenia; wysokość dofinansowania: **229 880,- zł**.
2. **Krajowy Fundusz Szkoleniowy** w ramach umowy z PUP w Białymstoku - dofinansowanie szkolenia: „Prawa mieszkańca DPS i kierunki prowadzonej terapii oraz metody pracy z mieszkańcami” (w szkoleniu uczestniczyło 63 pracowników działu terapeutyczno-opiekuńczego) oraz Kurs „Elektroniczne zarządzanie dokumentacją” (dyrektor DPS); wkład własny: 17 302,40 zł; wysokość dofinansowania: **69 209,60 zł**.

3. **Fundusz Pracy** – zatrudnienie 5 osób w ramach zawartych w 2022 roku umów na organizację prac interwencyjnych z PUP w Białymstoku oraz kontynuacja 6 umów na realizację prac interwencyjnych zawartych w 2021 roku (w tym 1 umowa zawarta z PUP w Suwałkach); wysokość dofinansowania: **84 633,82 zł** (wzrost o ok. 80% w stosunku do 2021 roku).
4. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** – realizacja projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D na podstawie umowy z dnia 22 czerwca 2022 r. na „Zakup pojazdu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych do Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy”; wkład własny: 89 100,00 zł; wysokość dofinansowania: **120 000,00 zł**.
5. **Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych** – realizacja I Etapu Przebudowy Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy, o których mowa powyżej w wydatkach inwestycyjnych.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w CZEREWKACH:

Informacje dotyczące świadczonych usług przez DPS (formy i liczba osób korzystających):

W celu zminimalizowania poczucia bezczynności i osamotnienia prowadzona w DPS terapia obejmowała podtrzymanie aktywności praktyczno-użytkowej, wzmocnienie samoobsługi oraz w celu wyciszenia i zredukowania stresu związanego z sytuacją pandemiczną muzykoterapię i drobne prace ręczne. Jej rodzaj, zakres programowy oraz wymiar czasu trwania dostosowane były do wieku, stanu zdrowia oraz potrzeb i możliwości mieszkańca. Zajęcia terapeutyczne miały na celu uaktywnienie mieszkańca poprzez wykonywanie czynności o charakterze usprawniania psychicznego lub fizycznego, wyrabianie zaradności osobistej, pobudzenie aktywności, doskonalenie umiejętności oraz promowanie aktywności fizycznej mieszkańców.

Formy aktywizacji:

1. Zajęcia indywidualne – zaspakajanie potrzeb afiliacji, udzielanie wsparcia emocjonalnego i potrzeby kontaktu z drugim człowiekiem. Wymiana myśli, zaspokajanie potrzeb zabawy. Pomoc mieszkańcom w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego (pomoc przy zakupach, nawiązywanie kontaktów z rodziną -telefony, listy, e-maile). Z tej formy terapii korzystało od 5 do 10 osób dziennie.
2. Zajęcia świetlicowe – integracja w grupie mieszkańców, wspomaganie procesów poznawczych, myślenia, spostrzegania, pamięci i kojarzenia. Rozwijanie, podtrzymywanie, wspomaganie zdolności manualnych, ruchowych oraz rozwijanie zainteresowań (oglądanie TV, zabawy, gry stolikowe, rozwiązywanie krzyżówek, malowanki). Z tej formy korzystało od 5 do 20 osób dziennie.
3. Biblioterapia – zapoznanie mieszkańców ze zbiorem biblioteki DPS i pomoc wyboru ulubionych lektur książkowych oraz prasowych. Dyskusje i rozmowy na tematy artykułów prasowych i lektur książkowych. Quizy wiedzy tematycznej. Wymiana poglądów i zdań. Zdobywanie nowej wiedzy, spędzanie czasu wolnego z osobami o wspólnych zainteresowaniach intelektualnych. Liczba uczestników terapii: od 5 do 10 dziennie.
4. Muzykoterapia – wykorzystywanie muzyki oraz jej elementów w celu przywracania zdrowia lub poprawy funkcjonowania osób z różnorodnymi problemami emocjonalnymi, fizycznymi lub umysłowymi. Słuchanie utworów muzycznych różnych kategorii. Próby wspólnego śpiewania ulubionych, wybranych utworów wokalnych. Integracja mieszkańców w trakcie wspólnej zabawy z muzyką i śpiewem. W terapii uczestniczyło od 5 do 15 osób dziennie.
5. Silwoterapia – przebywanie w obszarach zadrzewionych (las) wśród roślinności leśnej i parkowej. Przytulanie się do wybranych przez siebie drzew. Dotykanie drzew i krzewów w celu pobudzenia aktywności fizycznej, poprawy nastroju lub wyciszenia oraz poprawy samopoczucia. Spacerzy

swobodne po obszarach zalesionych (słuchanie odgłosu lasu, oglądanie otoczenia leśnego, wchłanianie zapachów lasu). W tej formie terapii brało udział od 3 do 7 osób.

6. Imprezy k-o – uczestniczenie mieszkańców DPS w imprezach k-o organizowanych przez personel z mieszkańcami oraz otoczenie zewnętrzne DPS w ramach współpracy z tym środowiskiem. Uczestnictwo mieszkańców w konkursach, przeglądach, olimpiadach i zawodach sportowych. Liczba mieszkańców uczestniczących w tej formie terapii wahała się od 5 do 7 osób. Utrzymany był też stały kontakt z dziećmi i młodzieżą z Klubu Wolontariusza w Bielsku Podlaskim, Książnicą Podlaską w Białymstoku, Zespołem Szkół w Surażu oraz Muzeum i Biblioteką w Bielsku Podlaskim.
7. Zabawy na zewnątrz – spacerowanie na terenie i w pobliżu DPS. Aktywizacja fizyczna w grach zespołowych (tory przeszkód, rzut piłkami do celu) z uwzględnieniem sprawności fizycznej podopiecznych. W okresie letnim w zajęciach brało udział od 5 do 10 mieszkańców.
8. Wyjazdy na wycieczki – wyjazdy poza teren obszaru DPS Czerewki na zaplanowane wyjazdy w celu zwiedzania interesujących miejsc na terenie województwa podlaskiego i bliskiej okolicy DPS. Wyjazdy grupowe mieszkańców do kin, muzeów, teatrów, miejsc kultury religijnej oraz na zakupy do galerii handlowych. Liczba uczestników w jednym wyjeździe od 5 do 6 osób. Mieszkańcy odwiedzili: Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku, odbyli rejs statkiem Żegluga Augustowskiej po jeziorach, odbyli pielgrzymkę do Sanktuarium w Hodyszewie, zwiedzili Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu, odwiedzili gospodarstwo Agroturystyczne "Chomiczówka", zwiedzili Muzeum Motoryzacji w Białymstoku, zabytki w Drohiczynie oraz odwiedzili Sanktuarium na Św. Górze Grabarce. Odbyły się też wycieczki krajoznawcze po najbliższej okolicy m.in. do Suraża, wsi Soce oraz do Muzeum i na wystawy tematyczne w Bielsku Podlaskim. Mieszkańcy brali też udział w imprezach integracyjnych na zaproszenie innych placówek opiekuńczych w Choroszcy, Jałowie, Mocieszach, Garbarach, Białymstoku. Liczba uczestników: od 3 do 6 osób.
9. Kuchenska terapeutyczna – poznawanie nowych technik sztuki kulinarnej i zasad zdrowego żywienia. W zajęciach uczestniczyło od 3 do 5 osób.
10. Reminiscencja – dążenie do wywołania pozytywnego wewnętrznego nastroju (nastawienia) poprzez powrót do miłych wspomnień i doświadczeń z przeszłości. Wywoływanie stanu zadowolenia i radości. W terapii uczestniczyło od 3 do 7 osób.

Podnoszenie sprawności i aktywizacja mieszkańców

W Domu Pomocy Społecznej w Czerewkach oprócz sprofilowanej opieki były prowadzone różnego rodzaju formy terapii zajęciowej zapewniające realizację usług wspomagających, obejmujących różne formy terapii zajęciowej, propozycje kulturalne, okolicznościowo-integracyjne, rehabilitację usprawniającą oraz inne rodzaje aktywności, uwzględniające ich indywidualne potrzeby, wiek, stan zdrowia oraz możliwości. Proponowane formy aktywizacji miały na celu pozytywne wzmocnienie codziennej aktywności mieszkańców.

Rehabilitacja – odbywa się w pokoju mieszkańca, w przypadku, gdy jest on osobą leżącą, na dostosowanej do potrzeb podopiecznych sali gimnastycznej lub gabinecie fizykoterapii, a w okresie letnim na świeżym powietrzu. Prowadzona jest terapia schorzeń neurologicznych, ortopedycznych i reumatologicznych. Sala gimnastyczna jest wyposażona w gabinet UGUŁ, w którym wykonuje się ćwiczenia samowspomagane, ćwiczenia czynne w odciążeniu i ćwiczenia czynne w odciążeniu z oporem, rowery stacjonarne, bieżnię, rotor czterokończynowy, rotor kończyn górnych lub dolnych, rotor do ćwiczeń wspomaganymi kończynami dolnymi lub górnymi, poręcz do treningu chodu, drabinki gimnastyczne, ATLAS, stół do ćwiczeń manualnych. Poza tym wykorzystywane są w terapii przyrządy, tj. poduszki i piłki sensoryczne, gumy Thera-Band, kijki oraz przyrządy do wzmacniania mięśni ręki. W nauce i treningu chodu podopieczny korzysta z balkoników niskich lub wysokich, kul łokciowych lub pachowych oraz poręczy z przeszkodami. W terapii indywidualnej prowadzone są ćwiczenia bierne, czynno-bierne, czynne, czynne z oporem, ćwiczenia metodą PNF, ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia czynności dnia codziennego. Zabiegi fizykoterapii stosowane są w działaniu przeciwbólowym, przeciwzapalnym. Zaleca się zabiegi laseroterapii, leczenie falami ultradźwiękowymi oraz światłem (lampa SOLLUX lub Bioptron). Przy łóżku mieszkańca oprócz terapii indywidualnej, wykorzystuje się elektryczny rotor kończyn górnych lub kończyn dolnych

oraz szynę CPM. Szczególną uwagę zwraca się na terapię przeciwoleżynową oraz zmiany krążeniowo-oddechowe. W tym celu stosowane są zmiany pozycji ułożeniowych, oklepywanie lub próby pionizacji. Systematycznej rehabilitacji podlega 32-36 osób.

Nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i społecznością lokalną

Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach stymulował, utrzymywał i pomagał rozwijać kontakty mieszkańców z rodziną i społecznością lokalną poprzez różne formy, tj. odwiedziny, kontakt telefoniczny, listowny, bądź za pośrednictwem komunikatorów internetowych. Spotkania z osobami odwiedzającymi odbywały się w dowolnym, wybranym przez mieszkańca miejscu na terenie Domu (w pokojach mieszkalnych, pokojach dziennego pobytu, w okresie letnim przy sprzyjającej pogodzie na podwórku pod wiatą). Placówka nie ograniczała godzin odwiedzin osób bliskich. Podopieczni mieli również możliwość skorzystania z przepustek, wyjazdów do domów rodzinnych. Zazwyczaj miało to miejsce w okresie świąt i uroczystości rodzinnych. Z tej formy kontaktu w 2022 r. regularnie korzystało 12 osób. Mieszkańcy mieli możliwość prowadzenia rozmów telefonicznych z telefonu komórkowego znajdującego się w dyżurce pielęgniarskiej. 34 mieszkańców posiadało własne telefony komórkowe, co umożliwiało im nieograniczony kontakt z bliskimi. Stały kontakt z rodzinami utrzymywało 51 mieszkańców, w przypadku 20 mieszkańców były to kontakty nieregularne, natomiast 23 osoby nie utrzymywały żadnego kontaktu, były to głównie osoby samotne, nieposiadające bliskiej rodziny bądź silnie skonfliktowane. W przypadku zdystansowanych kontaktów pracownicy Domu podejmowali działania zachęcające do odbudowania więzi rodzinnych. Ponadto Dom był w stałym kontakcie z rodzinami mieszkańców, pracownicy udzielali pomocy w trakcie odwiedzin o ile zachodziła taka potrzeba.

Inne działania

Mieszkańcy Domu mieli możliwość kontynuacji rehabilitacji domowej finansowanej ze środków NFZ. Usługi świadczyły firmy: „EURO-MED” – z tej formy skorzystało 15 osób, „FIZJO-MED” – skorzystało 20 osób, „NZOZ Łapy” – skorzystało 9 osób.

Realizacja projektów finansowanych z udziałem środków funduszy pomocowych UE:

W 2022 roku Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach nie realizował projektów współfinansowanych ze środków funduszy pomocowych UE.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy – finansowanie kosztów ustawicznego szkolenia pracowników – **5 018,40 zł.**

Realizacja projektów dofinansowanych ze środków państwowych funduszy celowych i innych funduszy celowych oraz pozyskanych z innych źródeł:

Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na wsparcie domów pomocy społecznej w celu przeciwdziałania skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 – 79 451,00 zł. Środki finansowe przeznaczono na zakup środków ochrony osobistej oraz zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w JAŁÓWCE:

Terapia zajęciowa

1. Pracownia terapii zajęciowej

W pracowni terapii zajęciowej przeprowadzone zostały zajęcia z zakresu arteterapii. Wykorzystano następujące metody:

- a) rysunek i szkic: rysowanie kredkami ołówkowymi, świecowymi, mazakami, pastelami, ołówkiem, kredą, szkicowanie węglem,
- b) malarstwo-zajęcia, które obejmowały malowanie farbami plakatowymi, pastelami, akwarelą, farbami witrażowymi, olejnymi, farbami do szkła,
- c) rzeźba- zajęcia z wykorzystaniem mas plastycznych np. gliny, modeliny, plasteliny, masy papierowej, wosku oraz papieroplastyka-origami płaskie i przestrzenne: motywy postaci, przedmiotów, kwiatów z krepiny i bibuły, tworzenie laurek,
- d) sztuki użytkowe:

- witraż – zdobienie szybek, butelek,
  - fotografia – zdjęcia postaci i krajobrazów,
  - plakaty-reklamy – przedstawiające korzyści wynikające z segregowania śmieci, zachęcające do dbania o środowisko oraz promujące zdrowy tryb życia,
  - collage- formowanie kompozycji z różnych materiałów i tworzyw (gazet, tkanin, fotografii, drobnych przedmiotów),
- e) zdobnictwo i dekoratorstwo:**
- ikebana – kompozycje z suszonych i żywych kwiatów, roślin, owoców oraz darów natury np. kory drzewa, szyszek, mchu, drewna i piór, wykonane w wazonie, w ramach obrazu, koszykach,
  - dekoracje okolicznościowe, świąteczne np. stroiki wielkanocne, bożonarodzeniowe, wycinanie ozdób z papieru na spotkania okolicznościowe,
  - zdobienie różnych przedmiotów np. ramek z wykorzystaniem ziaren zbóż, makaronu,
  - decupage – ozdabianie odpowiednio przygotowanej powierzchni wzorami z cienkiego papieru, najczęściej serwetek,
  - quilling – tworzenie ozdób z wąskich pasków papieru zwiniętych w kształt sprężyny spiralnej i odpowiednio uformowanych przez zagniecenie zewnętrznych warstw papieru.

Ponadto mieszkańcy angażowani byli do prac ergoterapeutycznych. Zakres prac obejmował następujące metody i techniki:

- dziewiarstwo: szydełkowanie, robienie na drutach,
- hafciarstwo: haft krzyżykowy, haft płaski, haft matematyczny,
- krawiectwo: szycie rzeczy użytkowych, zabawkarstwo, reperowanie odzieży,
- ogrodnictwo-prace ogrodnicze na działce warzywnej i kwiatowej: kopanie ziemi, sianie i sadzenie warzyw i kwiatów, pielenie chwastów, zbiory, prace porządkowe na zakończenie sezonu,
- prace porządkowe w budynku (sprzątanie pokoi, wynoszenie śmieci), wokół budynku i w parku (zamiatanie, zgrabianie, koszenie trawników, odgarnianie śniegu oraz na cmentarzu (koszenie trawy, sprzątanie grobów).

W zajęcia manualne i prace ergoterapeutyczne zaangażowana została grupa **40** osób, w tym 25 osób aktywnie i regularnie uczestniczyło w proponowanych zajęciach, a uczestnictwo 15 uzależnione było od ich psychofizycznego stanu zdrowia.

2. Warsztat stolarski

W minionym roku w warsztacie stolarskim przeprowadzono zajęcia z arteterapii oraz ergoterapii. Wykorzystano następujące techniki:

- stolarstwo – zajęcia z obróbki drewna (piłowanie, wyrzynanie, szlifowanie, zbijanie, lakierowanie, konserwacja, opalanie). W ramach ww. prac mieszkańcy wykonali ozdoby wielkanocne i bożonarodzeniowe, wykonali rekwizyty na spotkanie okolicznościowe o charakterze średniowiecznym.

W ramach prac ergoterapeutycznych mieszkańcy uczestniczyli w pracach przygotowawczych przed Festynem (rozstawianie namiotów, ustawianie stołów i krzesel). Podopieczni byli angażowani do udziału w drobnych pracach remontowych i naprawczych wewnątrz oraz na zewnątrz budynku. W ramach prac naprawczych mieszkańcy dokonali naprawy ławek, altany w parku, uczestniczyli przy pracach naprawczych przy wymagających tego budynkach gospodarczych, kosili trawniki, dbali o drzewka owocowe i krzewy ozdobne oraz malowali ogrodzenie wokół terenu DPS. W zajęciach w warsztacie stolarskim uczestniczyła grupa **20** osób, w tym 15 osób aktywnie i regularnie, zaś uczestnictwo 5 uzależnione było od stanu zdrowia.

Podnoszenie sprawności i aktywizacja mieszkańców:

1. Trening funkcjonowania w życiu codziennym

Przeprowadzone zostały następujące zajęcia:

a) trening higieniczny

Zajęcia odbywały się w formie teoretycznej i praktycznej. Przybliżały zasady higieny osobistej oraz kształtowały nawyki higieniczne. Teoretyczny trening higieniczny realizowany był w formie tematycznej. Uczyliśmy poprawnej kolejności wykonywania czynności higienicznych. W treningu uczestniczyła grupa **20** osób: w tym 15 osób uczestniczyło aktywnie, a uczestnictwo 5 osób było bierne. Treningiem higienicznym praktycznym przeprowadzanym indywidualnie objęta była grupa **65** osób.

b) trening kulinarny (parzenie kawy, herbaty, przygotowywanie prostych posiłków, nauka obsługi sprzętów kuchennych).

Zajęcia przeprowadzone były w formie indywidualnej lub grupowej. Miały na celu nabywanie przez mieszkańców umiejętności przygotowania posiłku, przystawek, dań głównych, deserów, gorących napojów oraz obsługi sprzętów kuchennych. Kładliśmy nacisk na zagadnienia racjonalnego odżywiania i staraliśmy się, by mieszkańcy wybierali zdrowe zamienniki. W ramach treningów grupowych podopieczni upiekli ciasta na słodki poczęstunek organizowany podczas Festynu Św. Antoniego oraz na degustację w Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocne. W kuchence podręcznej mieszkańcy Domu ugotowali obiad na warsztaty savoir vivre, przygotowywali koktajle w ramach warsztatów smoothie bar oraz parzyli kawę w ramach warsztatów baristycznych. Podczas zajęć indywidualnych podopieczni, pod baczny okiem terapeuty, starali się samodzielnie przygotować posiłek albo gorący napój. W treningu kulinarnym uczestniczyła grupa **15** osób, w tym 10 osób uczestniczyło aktywnie i regularnie, a 5 osób w zależności od stanu zdrowia.

c) trening porządkowy

Przeprowadzany był codziennie w zakresie zajęć: treningu higienicznego (w pokojach mieszkańców), treningu kulinarnego (w pracowni terapii zajęciowej oraz w kawiarence) oraz w formie pomocy pokojowej w utrzymaniu czystości w DPS. Treningiem objęci zostali **wszyscy mieszkańcy (85 osób)**.

d) trening budżetowy

Treningi trwały od 10 do 30 minut. Na długość zajęć wpływał stan psychiczny mieszkańca. Trening przeprowadzany był w formie ustnej. Mieszkańcy wspólnie z pracownikiem socjalnym uczyli się w rozsądny sposób dysponować swoim budżetem. Trening polegał na sporządzeniu wspólnie z mieszkańcem planu wydatków. W przypadku znacznej liczby podopiecznych plan obejmował zakupy tygodniowe, niektórzy planowali wydatki na miesiąc. Pracownik socjalny pomagał sporządzać listy zakupów: min. zakup kawy, herbaty, papierosów, środków czystości i ubrań. Treningiem objęta została grupa **16** osób. W ramach treningu mieszkańcy wyjeżdżali również do sklepu „Biedronka” w Michałowie (w wyjeździe uczestniczyło 10 osób) lub też kupowali potrzebne rzeczy wychodząc indywidualnie lub grupowo do okolicznego sklepu w Jałowie. Ponadto na teren Domu przyjeżdżał sklep obwoźny, w którym zakupy robiło 25 mieszkańców, w tym 20 osób samodzielnie radziło sobie z robieniem zakupów, a 5 mieszkańców potrzebowało pomocy pracownika socjalnego. Osobom, które nie były w stanie samodzielnie wyjść do sklepu zakupy realizował raz w tygodniu pracownik Domu.

e) trening poznawczy

Zajęcia przeprowadzane były w formie indywidualnej i grupowej. Trening miał na celu ćwiczenie pamięci oraz innych funkcji poznawczych: uwagi, spostrzegania świata przy pomocy zmysłów, myślenia. Ćwiczyliśmy pamięć rozwiązując krzyżówki, rebusy, proste działania matematyczne oraz zgadując przysłowia i powiedzenia. W treningu uczestniczyła grupa 15 osób. Wszystkie osoby aktywnie i regularnie uczestniczyły w zajęciach.

f) **trening umiejętności praktycznych**

Zajęcia teoretyczne i praktyczne o zaplanowanej tematyce, przeprowadzane grupowo lub indywidualnie. Trening miał na celu nabywanie i kształtowanie umiejętności potrzebnych do wykonywania codziennych czynności tj. pranie w pralce automatycznej, obsługa suszarki do odzieży, obsługa żelazka, obsługa czajnika, obsługa kuchenki mikrofalowej, obsługa aparatu fotograficznego. Treningiem objęta była grupa **20** osób, w tym 15 osób uczestniczyło aktywnie i regularnie, a uczestnictwo 5 osób uzależnione było od ich psychofizycznego stanu zdrowia.

2. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów

- a) zajęcia o charakterze grupowym (grupy 3-4 osobowe) oraz indywidualnym, których celem było nabywanie umiejętności ułatwiających nawiązywanie relacji, prowadzenie rozmowy, aktywne słuchanie. Ponadto mieszkańcy uczyli się zachowań asertywnych i metod rozwiązywania problemów. Ćwiczyliśmy komunikację i współpracę. Treningiem objęta była grupa **20** osób, w tym 15 osób uczestniczyło regularnie, zaś udział 5 uzależniony był od stanu zdrowia.
- b) grupa zamknięta (AA) – spotkania grupy zamkniętej odbywały się raz w tygodniu. Na mityngi uczęszczało **10** osób, w tym 7 osób uczestniczyło aktywnie i regularnie, zaś udział 3 osób uzależniony był od psychofizycznego stanu zdrowia.

3. Trening organizacji czasu wolnego

Organizacja zajęć skupia się głównie na świetlicy, sali terapeutycznej, w pokojach mieszkańców i na świeżym powietrzu. W danym zakresie zajęć realizujemy:

- wieczorki poetyckie, na których mieszkańcy prezentują swoje utwory lub głośno czytają poezję oraz prozę wybitnych twórców,
- seanse filmowe – wspólne oglądanie szlagierów filmowych o różnorodnej tematyce oraz ulubionych, ponadczasowych komedii polskich oraz dyskusja o obejrzanym filmie,
- gry i zabawy świetlicowe (gry planszowe, puzzle, układanki, karty, klocki, krzyżówki, rebusy, szachy, warcaby, scrabble),
- zajęcia biblioterapeutyczne: czytanie grupowe i indywidualne oraz rozmowa na temat przeczytanego dzieła, słuchanie audiobooka, przegląd prasy,
- zajęcia choreoterapeutyczne: zajęcia z chustą animacyjną,
- zajęcia informatyczne – mieszkańcy uczyli się obsługi komputera, tabletów, laptopów oraz wyszukiwania potrzebnych wiadomości w Internecie.

W zajęciach uczestniczyła grupa 10 osób.

W ramach treningu organizacji czasu wolnego odbywały się spotkania zespołu "Kull-turalni" oraz grupy teatralnej "Oaza".

Zespół "Kull-turalni" liczy **10** osób, z czego 5 uczestniczyło aktywnie i regularnie, udział 5 uzależniony był od stanu zdrowia. Podczas spotkań mieszkańcy ćwiczyli wokół śpiewając piosenki rozrywkowe, rockowe oraz kabaretowe. Poznawali zasady gry na instrumentach oraz doskonalili nabyte umiejętności muzyczne.

Grupa teatralna "Oaza" przygotowuje inscenizacje okolicznościowe oraz przedstawienia na spotkania integracyjne. Do grupy należy **12** osób, w tym 8 osób aktywnie i regularnie uczęszcza na spotkania, udział 4 uzależniony jest od stanu zdrowia.

Treningiem organizacji czasu wolnego objęta była grupa **50** osób, w tym 40 uczestniczyło regularnie i aktywnie, udział 10 uzależniony był od stanu zdrowia.

Nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i społecznością lokalną

W 2022 r. mieszkańców Domu Pomocy Społecznej odwiedziło 46 osób (głównie najbliższa rodzina). Odwiedziny odbywały się głównie w miesiącach letnich, wczesną jesienią oraz podczas festynu Św. Antoniego. Z uwagi na obostrzenia sanitarne odwiedziny odbywały się na świeżym powietrzu oraz z użyciem maseczek. Ponadto mieszkańcy Domu stale korzystają z udostępnionego telefonu, tabletów oraz Internetu w celu utrzymywania kontaktów z bliskimi. W 2022 roku 67 mieszkańców Domu było urlopowanych (do bliższej lub dalszej rodziny).

Inne działania

1. Umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych:

Organizacja, pomoc w uczestnictwie (dowiezienie osób poruszających się na wózkach) w nabożeństwach oraz Mszach Świętych sprawowanych w DPS – po 3 razy w tygodniu w obrządku katolickim oraz prawosławnym. Organizacja tradycyjnych obchodów Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocnych.

2. Zajęcia z psychologiem:

- badania psychologiczne w formie wywiadu – 63 spotkania,
- poradnictwo psychologiczne – poradnictwo w chorobach psychicznych, poradnictwo dla osób starszych, poradnictwo dla adolescentów i w niepełnosprawnościach umysłowych, poradnictwo dla osób chorych somatycznie i niepełnosprawnych, poradnictwo rodzinne, poradnictwo dla osób uzależnionych – wszyscy mieszkańcy na bieżąco,
- terapia psychologiczna – rozwijanie umiejętności interpersonalnych, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami, rozwijanie umiejętności współpracy, rozwijanie umiejętności gospodarowania finansami, rozwijanie zainteresowań, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, rozwijanie motywacji, rozwijanie umiejętności kształtowania adekwatnej samooceny, rozwijanie umiejętności kognitywnych – wszyscy mieszkańcy na bieżąco,
- interwencja kryzysowa (w kryzysach psychicznych, w sytuacjach łamania norm społecznych i innych kryzysach) – 57 spotkań,
- konsultacja do psychoterapii indywidualnej – ilość spotkań 12,
- psychoterapia indywidualna – 433 spotkania.

3. Rehabilitacja ruchowa:

W 2022 roku wykonano **3535** oddziaływań rehabilitacyjnych, w tym: kinezyterapia (tj. doskonalenie chodu, usprawnianie, profilaktyka przeciwoleżynowa, pionizacja ciała) – 1882, fizykoterapia – 137 zabiegów, hydroterapia – 102, nacierania – 74, oklepywania – 431, zajęcia sportowe – 441, masaże – 468.

4. Zajęcie ruchowe i sportowo-rekreacyjne:

- gimnastyka ogólnousprawniająca, ćwiczenia na siłowni zewnętrznej, gry i zabawy sportowe, rozgrywki w piłkarzyki, tenis sportowy, spacerzy nordic walking, zabawy taneczne. Zajęcia ruchowe zostały przeprowadzone w świetlicy, pomieszczeniu terapeutycznym oraz w parku przy DPS. Uczestniczyła grupa **20** osób, w tym 15 osób aktywnie i regularnie, a uczestnictwo 5 osób zależało od stanu zdrowia.

5. Rekreacja i integracja:

W ramach zajęć rekreacyjnych przeprowadzone zostały: silwoterapia (oddziaływanie pięknem przyrody), wieczorki tematyczne i taneczne.

Spotkania integracyjne wewnątrz Domu:

- 17.01.2022 r. – „Jasełka bożonarodzeniowe”.
- 04.02.2022 r. – kulig i ognisko,
- 14.02.2022 r. – zabawa walentynkowa (na poczęstunek upieczono pierniczki serduszka),
- 08.03.2022 r. – montaż słowno-muzyczny z okazji Dnia Kobiet,
- 10.03.2022 r. – montaż słowno-muzyczny z okazji Dnia Chłopaka,
- 25.03.2022 r. – wyjazd mieszkańców na basen do Michałowa,
- 04.04.2022 r. – wyjazd mieszkańców na basen do Michałowa (z nauką pływania),
- 26.04.2022 r. – wyjazd na aqua aerobic do Michałowa,
- 01.05.2022 r. – ognisko i zabawa taneczna,

- 10.05.2022 r. – wyjazd na aqua aerobic do Michałowa,
- 11.05.2022 r. – wyjazd mieszkańców na basen do Michałowa,
- 24.05.2022 r. – wycieczka do Tykocina i Świętej Wody,
- 13.06.2022 r. – „Festyn św. Antoniego”, podczas którego mieszkańcy i pracownicy prezentowali swoją twórczość, ponadto wzięli udział we wspólnym grillowaniu, zabawie tanecznej i karaoke. Mieszkańcy otrzymali dyplomy uznaniowe i nagrody rzeczowe za aktywną pracę na rzecz Domu i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych,
- 04.07.2022 r. – 08.07.2022 r. – wyjazd na wycieczkę do Okuninki, Kazimierza Dolnego i Lublina, w ramach realizacji projektu „Od zależności ku samodzielności – edycja 2022 r.,
- 02.09.2022 r. – spotkanie integracyjne „Pożegnanie lata” (w spotkaniu uczestniczyły Domy Pomocy Społecznej z woj. podlaskiego, warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy). Spotkanie zostało zorganizowane w charakterze średniowiecznym, w ramach realizacji projektu „Od zależności ku samodzielności – edycja 2022 r.,
- 30.11.2022 r. – spotkanie poetyckie z mieszkańcem Domu, wróżby andrzejkowe.

Ponadto w 2022 r. zorganizowano w Domu dwa konkursy wewnętrzne:

- „Przegląd Rękodzieła Wielkanocnego”,
- -konkurs ogrodniczy „Najdorodniejszy Plon”.

6. Spotkania integracyjne poza Domem:

W 2022r. mieszkańcy Domu wzięli udział w wyjazdach oraz spotkaniach integracyjnych do innych jednostek:

- 02.06.2022 r. – „Party ogrodowe” w Domu Pomocy Społecznej w Mocieszach,
- 08.06.2022 r. – I Wojewódzki Przegląd Piosenki Ludowej zorganizowany na Stadionie Miejskim w Białymstoku przez Dom Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Świerkowej 9,
- 14.06.2022 r. – odpust św. Antoniego zorganizowany przez Dom Pomocy Społecznej w Tykocinie,
- 21.06.2022 r. – „Spotkanie Integracyjno-Muzyczno-Teatralne” zorganizowane przez Dom Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203,
- 25.08.2022 r. – XVII Plener Malarski w Domu Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań w Garbarach”,
- 27.08.2022 r. – udział mieszkańców w dożynkach w Jałowie,
- 15.09.2022 r. – XI Turniej Sportowo-Rekreacyjny „Sport dla wszystkich” zorganizowany w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203,
- 22.09.2022 r. – pokaz mody zorganizowany przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Łażniach,
- 13.10.2022 r. – XX Przegląd Piosenki Religijnej zorganizowany przez Dom Pomocy Społecznej w Łomży,
- 11.11.2022 r. – udział mieszkańców w wieczorze wspomnień i poezji patriotycznej,
- 29.11.2022 r. – warsztaty rękodzielnicze zorganizowane przez Dom Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach.

7. Realizacja projektu „Motywacja – satysfakcja” w ramach realizacji Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Od zależności ku samodzielności” – edycja 2022 rok:

- działania informacyjne poprzez przygotowanie i wywieszenie plakatów informacyjnych (wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.05.2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych – Dz. U. z 2021 r. poz. 953),
- działania warsztatowe „Mistrz dobrych manier” motywujące do zachowania grzecznościowego i kształtujące właściwe nawyki grzecznościowe i prawidłową komunikację interpersonalną. W ramach tego działania mieszkańcy mogli przygotować sobie kawę z ekspresu ciśnieniowego (zakupionego w ramach projektu) lub owocowe smoothie i z zachowaniem dobrych manier wypić przygotowany napój,
- działania warsztatowe „Pracownia ogrodnicza – zakątek traw”, w ramach których mieszkańcy domu pomocy społecznej mogli zapoznać się z zasadami projektowania zakątka traw, doбором odpowiednich gatunków traw oraz pracami pielęgnacyjnymi zakątka traw (do pielęgnacji zakupiono traktorek do koszenia trawy),
- działania warsztatowe „Sport na rzecz integracji”, w ramach których zrealizowano dwa spotkania. Poprzez zabawę w różnorodnej grupie wiele osób nabywało zaufania do drugiej osoby, uczyło się współpracy oraz akceptacji dla inności. W ramach tego działania mieszkańcy mogli się dowiedzieć jak w codziennych czynnościach można korygować i przeciwdziałać wadom postawy. Uczestnicy zapoznali się z ćwiczeniami stabilizującymi mięśnie tułowia przy użyciu odpowiednich akcesoriów,
- działanie w formie wycieczki edukacyjnej do Okuninki położonej nad Jeziorem Białym z wypadem do Kazimierza Dolnego i Lublina dla 14 osób, w ramach której mieszkańcy zdobywali kompetencje niezbędne do samodzielnego życia. Wycieczka okazała się dobrym sposobem na pokazanie drzemiących w uczestnikach możliwości, a także akceptacji własnych ograniczeń,
- spotkanie integracyjne „Pożegnanie lata”, w ramach którego zorganizowano spotkanie, w którym wzięli udział mieszkańcy kilkunastu domów pomocy społecznej z naszego województwa, uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej oraz środowiskowych domów samopomocy z naszego regionu. Tematem wiodącym była epoka Średniowiecza, a w Twierdzy Jawor uczestnicy mogli wziąć udział w turnieju rycerskim, za co zostali uhonorowani pasowaniem na rycerza. Dobra zabawa pozwoliła na zawarcie nowych znajomości wśród uczestników,
- działania warsztatowe „Artystyczne EGO. Warsztaty artystyczno-techniczno-plastyczne w ramach których zrealizowano 4 spotkania tj.:
  - 1) 2 spotkania warsztatowe **Teatr cieni** – zajęcia teatralne, które były znakomitym narzędziem rozwijającym wyobraźnię, pamięć, mowę, ruch, rytm, panowanie nad emocjami, poczucie własnej wartości, współdziałanie w grupie oraz odpowiedzialności za grupę.
  - 2) 2 spotkania warsztatowe **Świąteczne warsztaty rękodzielnicze**, w ramach których wykonano ozdoby świąteczne. Uczestnicy przygotowali szablony ze sklejki wycinanej laserowo, a do ozdabiania posłużyła wełna, farby oraz inne niezbędne akcesoria przydatne w arteterapii.

8. Zajęcia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia:

- a) przeprowadzone zostały zajęcia komputerowe, podczas których mieszkańcy uczyli się obsługi przeglądarki internetowej i wykorzystania zdobytych umiejętności w celu uzyskania informacji o wolnych miejscach pracy. W zajęciach komputerowych uczestniczyło 10 osób.

Realizacja projektów dofinansowanych ze środków państwowych funduszy celowych i innych funduszy celowych oraz pozyskanych z innych źródeł:

Fundusz Przeciwdziałania COVID-19

Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku uruchomił dla Powiatu Białostockiego środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na 2022 r. przeznaczone na pomoc dla domów pomocy społecznej. Powiat Białostocki, w imieniu którego działa Starosta Powiatu Białostockiego, na mocy Uchwały Rady Powiatu nr LVII/396/2022 z dnia 24 marca 2022 r. uruchomił środki ww. Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej „Jawor” w Jałówce. Środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 były wydatkowane przez Dom Pomocy Społecznej „Jawor” w Jałówce do końca 2022 r. Całkowita wartość środków

z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 wynosiła **77 392,00 zł**. Wydatki te poniesiono w Dziale 852 Rozdział 85202. Realizacja wydatków, tj. opłata faktur dokonywana przez DPS „Jawor” w Jałówce odbywała się w oparciu o „Zestawienie potrzeb, na które przeznaczone zostały środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19”. Przyznane środki wykorzystane w całości.

Zgodnie z wnioskiem środki finansowe zostały wykorzystane na:

- Zakup środków ochrony osobistej – 12 000,00 zł (zakup rękawic jednorazowych, kompletów chirurgicznych, testy).
- Zakup środków i wyposażenia służących utrzymaniu czystości, higieny i odkażaniu – 14 000,00 zł (środki czystości i wózki do sprzątania).
- Zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia – 51 392,00 zł (wyposażenie do gabinetu rehabilitacji i gabinetu medycznego, materiały do terapii, wózki na bieliznę do pralni, łóżka drewniane, materace, szafki przyłóżkowe, łóżko rehabilitacyjne, pościel).

Program „Od zależności ku samodzielności”

Wydatki poniesiono w Dziale 852 Rozdział 85295

Projekt był realizowany na podstawie Umowy nr DPS/IV19/OZKS/2022 zawartej dnia 04 maja 2022 r., pomiędzy Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej a Powiatem Białostockim, na zadanie pt.: „Motywacja – satysfakcja”, przez Dom Pomocy Społecznej „Jawor” w Jałówce w ramach Programu „Od zależności ku samodzielności – edycja 2022”. Zadanie w ramach Programu realizowane było w okresie od 04 maja do 31 grudnia 2022 r. Na realizację Programu otrzymano 80% całkowitego kosztu zadania, tj. **94 947,00 zł** dotacji z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Wkład własny do Programu wyniósł **23 736,75 zł** i stanowił 20% całkowitego kosztu zadania.

Wykonanie wydatków Programu wynosiło **114 911,38 zł** (w tym wykorzystana kwota dotacji wyniosła **91 174,63 zł**, natomiast środki własne z Budżetu Powiatu Białostockiego wyniosły **23 736,75 zł**). W ramach wydatkowanych środków zorganizowany był wyjazd rekreacyjno-edukacyjny oraz spotkanie integracyjne z innymi mieszkańcami domów pomocy społecznej, warsztatów terapii zajęciowej oraz środowiskowych domów samopomocy. Przeprowadzonych było szereg ciekawych działań warsztatowych, angażujących mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Jawor” w Jałówce, poprawiających ich motywację w kierunku rozwoju zainteresowań, umiejętności i aktywności rekreacyjno-ruchowej.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w UHOWIE:

Terapia zajęciowa

1. Ergoterapia:
  - pracownia krawiecko-hafciarska – 2-4 osób,
  - pracownia stolarska – 2-5 osób,
  - pracownia florystyczna – 3-8 osób,
  - pracownia kulinarna – 4-5 osób.
2. Arteterapia – 4-8 osób.
3. Muzykoterapia według potrzeb.
4. Biblioterapia według potrzeb (liczba osób zapisanych do biblioteki DPS – 27 osób).
5. Filmoterapia według potrzeb.
6. Treningi usprawniające według potrzeb.

7. Rozmowy terapeutyczne według potrzeb.

Podnoszenie sprawności i aktywizacja mieszkańców

1. Umożliwienie udziału w imprezach kulturalno-oświatowych organizowanych przez DPS oraz inne placówki:
  - występ Łapskich Nutek,
  - występ Seniorów z Turośni Kościelnej,
  - wyjazd mieszkańców na I Wojewódzki Przegląd Piosenki Ludowej Domów Pomocy Społecznej „Na Ludową Nutę”,
  - koncert siostry Julity Zawadzkiej.
2. Na terenie Domu organizowane są imprezy okolicznościowe tj. Ognisko, Dzień Seniora, Święto Niepodległości, Mikołajki.
3. Umożliwienie korzystania z biblioteki Publicznej w Łapach i Filii Bibliotecznej w Uhowie.
4. Rozwijanie zainteresowań mieszkańców, zaspokojenie potrzeby ciekawości oraz zachowań prozdrowotnych poprzez wyjazdy: wycieczka do Tężni Solankowych w Łapach i korzystanie z mikroklimatu solankowego, wycieczka krajoznawcza do Augustowa oraz rejs statkiem w Dolinę Rospudy.
5. Umożliwienie udziału w wycieczkach organizowanych przez DPS (wyjazd do Łap na lody, wycieczka do Ziołowego Zakątka w Korycinach, wyjazd na grzyby do Suraża).
6. Zaspokojenie potrzeby samorealizacji poprzez udział w wybranych zajęciach terapeutycznych.
7. Podtrzymywanie umiejętności gospodarowania pieniędzmi poprzez wyjazdy na zakupy w asyście pracowników Domu.
8. Zaspokojenie potrzeb duchowych poprzez wyjazdy do miejsc kultu religijnego: wycieczka do Sanktuarium Matki Bożej Płonkowskiej w Płonce Kościelnej oraz źródła na Łasku, wycieczka do Sanktuarium M.B. Studzieniczańskiej w Studzienicznej, wyjazd na odpust Św. Antoniego w Niewodnicy Kościelnej oraz uczestniczenie w odpuście Św. Wojciecha w Uhowie.
9. Zaspokojenie potrzeb religijnych oraz społecznych kontaktów poprzez uczestnictwo w zbiorowych formach życia tj. nabożeństwa lub inne spotkania o charakterze religijnym, msze święte, święta i uroczystości (Majowe, Zielone Świątki, Boże Ciało, Święto Zmarłych).
10. Umożliwienie aktywności rekreacyjno-rywalizującej poprzez udział w zawodach sportowych osób z niepełnosprawnością „Szansa na Start”, oraz meczu piłki nożnej Jagiellonia Białystok – Widzew Łódź.

Udział mieszkańców w rehabilitacji ruchowej i zabiegach fizykalnych

W celu podnoszenia sprawności i aktywizowania ruchowego mieszkańców prowadzone są ćwiczenia gimnastyczne oraz zabiegi fizykalne wykonywane na zlecenie lekarza. Rehabilitacja w formie ćwiczeń indywidualnych prowadzona jest codziennie w pomieszczeniach do tego przystosowanych. Ćwiczenia dostosowane są do schorzeń występujących u mieszkańców.

1. Kinezyterapia – leczenie ruchem:
  - ćwiczenia w UGUL-u – 26 osób,
  - atlas sportowy (ćwiczenia ogólnorozwojowe) – 22 osoby,
  - rotor nożny (ćwiczenia wzmacniające kończyny dolne) – 33 osoby,
  - rotor nożny elektryczny (ćwiczenia wzmacniające kończyny dolne) – 26 osób,
  - rotor ręczny (ćwiczenia wzmacniające kończyny górne) – 23 osoby,
  - linki (ćwiczenia samo-wspomagające) – 15 osób,
  - stół rehabilitacyjny (ćwiczenia manipulacyjne rąk) – 22 osoby,

- drabinki gimnastyczne (pionizacja, ćwiczenia rozciągające) – 10 osób.
- 2. Ćwiczenia ogólnousprawniające na korytarzu:
  - rower stacjonarny (celem jest wzmocnienie mięśni kończyn dolnych, ruchomość w stawach kolanowych) – 11 osób,
  - stepper sportowy (celem jest wzmocnienie kończyn dolnych, zwiększenie ruchowości w kończynach dolnych) – 12 osób,
  - orbitrek (celem jest wzmocnienie kończyn dolnych i kończyn górnych) – 10 osób,
  - poręcze rehabilitacyjne (celem jest nauka chodzenia) – 15 osób,
  - ćwiczenia ogólnousprawniające prowadzone przez fizjoterapeutę (celem jest poprawa kondycji ruchowej, poprawa wentylacji płuc poprzez ćwiczenia oddechowe, zwiększenie ruchomości w stawach kończyn górnych i kończyn dolnych) – 30 osób.
- 3. Ćwiczenia przyłóżkowe w pokoju mieszkańca mające na celu zapobieganie przykurczom i zanikaniu mięśniowym – 18 osób.
- 4. Fizykoterapia – zabiegi wykonywane na zlecenie lekarza
  - zabiegi lampą Solux (filtr niebieski – działanie przeciwbólne i uspokajające, filtr czerwony – poprawa ukrwienia, zmniejszenie napięcia mięśniowego, działanie przeciwbólne) – 15 osób,
  - okłady parafinowe (celem jest rozluźnienie mięśni szkieletowych, zwiększenie rozciągliwości ścięgien i więzadeł, działa przeciwbólowo i przeciwzapalnie) – 14 osób,
  - zabiegi lampą Bioptron (celem jest zmniejszenie bólu, pobudza przemianę materii i krążenie) – 17 osób,
  - ultradźwięki celem jest łagodzenie dolegliwości bólowych narządu ruchu – 12 osób,
  - fotel masujący (celem jest działanie relaksacyjne, rozluźniające, przeciwbólne) – 19 osób.

Nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i społecznością lokalną

1. Nawiązywanie więzi z rodzinami i znajomymi mieszkańców poprzez kontakt listowny, telefoniczny, mailowy oraz umożliwienie odwiedzin na terenie Domu Pomocy Społecznej.
2. Przełamywanie osamotnienia i izolacji oraz budowanie więzi emocjonalnych poprzez udział w życiu lokalnej społeczności tj. odwiedziny dzieci ze szkolnego koła Caritas, występy dzieci ze szkół z repertuarem bożonarodzeniowym i wspólne śpiewanie kolęd w kaplicy Domu.
3. Współpraca z lokalną Biblioteką z Łap, dzięki której mieszkańcy mogą uczestniczyć w wydarzeniach i poznać ciekawe sylwetki znanych osób, otrzymać graty – kalendarze ścienne na rok 2023.
4. Zaangażowanie naszych mieszkańców w wsparcie innych osób w potrzebie i znajdujących się w trudnej życiowo sytuacji – zaangażowanie w akcje „Pomagamy Ukrainie”, „Solidarni z Ukrainą” we współpracy z Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalem Klinicznym w Białymstoku – „Promyk Nadziei” mieszkańcy ufundowali drobne upominki dzieciom z onkologii.

Inne działania

1. Śniadanie Wielkanocne.
2. Wigilia.

Realizacja projektów finansowanych z udziałem środków funduszy pomocowych UE:

W 2022 roku Dom Pomocy Społecznej w Uhowie nie realizował projektów współfinansowanych ze środków funduszy pomocowych UE.

Realizacja projektów dofinansowanych ze środków państwowych funduszy celowych i innych funduszy celowych oraz pozyskanych z innych źródeł

Dom Pomocy Społecznej w Uhowie otrzymał dotację celową z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 z przeznaczeniem na pomoc dla domów pomocy społecznej w przeciwdziałaniu skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov-2 w łącznej kwocie 102 654,00 zł z przeznaczeniem na zakup środków czystości, środków dezynfekujących (75 072,00 zł), a także na doposażenie pokoi mieszkalnych oraz zakup środków ochrony osobistej i środków czystości (27 582,00 zł). Dotacja została wykorzystana m. in. na zakup środków czystości, dezynfekujących, środków ochrony osobistej m.in. maseczek, rękawiczek oraz doposażono pokoje mieszkalne w stoliki przyłóżkowe, łóżka rehabilitacyjne elektryczne.

W 2022 r. korzystając z dofinansowania w kwocie 120 000,00 zł z PFRON zakupiono 9-miejscowy samochód przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych na wózku inwalidzkim wyposażony w najazdy do transportu wózków inwalidzkich.

Najważniejsze osiągnięcia Domów Pomocy Społecznej w roku ubiegłym:

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w CHOROSZCZY:

1. Zakończenie realizacji I Etapu przebudowy Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy dzięki któremu nastąpiła zmiana sposobu użytkowania III piętra budynku A (dotychczas część powierzchni była niewykorzystana, ze względu na skosy i inne bariery architektoniczne). W ramach zadania: podniesiono dach dzięki czemu powstały nowe (przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych) pokoje mieszkalne z łazienkami dla 35 osób oraz pomieszczenia pomocnicze. Dodatkowo wymieniono dwie windy towarowe w budynku D, którymi dowożone są posiłki mieszkańcom na poszczególne piętra DPS oraz jedną windę osobową. Zadanie zostało zrealizowane w związku z koniecznością zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnych oraz bytowych jak również podniesienia standardu świadczonych usług.

2. Uzyskanie przez Powiat Białostocki promesy finansowej ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 10.000.000,00 zł, w tym dwa zadania w DPS Choroszcz na realizację których ogłoszony został w roku ubiegłym przetarg nieograniczony:

2.1 II Etap przebudowy DPS – prace remontowe trzech kondygnacji mieszkalnych budynku A. W ramach zadania zostaną przebudowane pomieszczenia pomocnicze oraz pokoje mieszkalne, każdy pokój będzie miał bezpośredni dostęp do łazienki; wszystkie pomieszczenia będą przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, niezależnie od stopnia oraz rodzaju. Liczba miejsc mieszkalnych w wyniku realizacji II Etapu – 89.

2.2 Budowa czterech mieszkań chronionych. Zadanie przewiduje budowę dwóch budynków typu bliźniak na terenie po byłym Gospodarstwie Pomocniczym przy DPS (w roku ubiegłym w ramach przygotowania do inwestycji ukończono prace projektowe oraz wyburzono stary budynek chlewni). Każde z mieszkań będzie przeznaczone dla 7 osób. Przewiduje się, iż każde będzie przeznaczone dla innej grupy osób: 1. usamodzielniani mieszkańcy DPS; 2. osoby objęte opieką krótkoterminową (lub w zależności od potrzeb - usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej; 3. ofiary przemocy domowej; 4. opieka wytchnieniowa. Budynki będą wyposażone m.in. w rekuperację, pompę ciepła, oraz instalację fotowoltaiczną.

3. Zakup samochodu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych dzięki uzyskanemu dofinansowaniu ze środków PFRON.

4. Wykonanie dokumentacji technicznej modernizacji źródła ciepła oraz technologii kuchni na potrzeby DPS w Choroszczy obejmująca wymianę kotła parowego na wytwornicę pary oraz nową kotłownię wodną (zmiana na kotły kondensacyjne); modernizację pomieszczeń kuchni wraz z instalacjami w tym wentylacyjną oraz pomieszczeń chłodni i mroźni.

5. Uzyskanie z Budżetu Powiatu środków finansowych na dostawę wraz z wymianą windy osobowej w budynku C w Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy. Zadanie w trakcie realizacji. W grudniu 2022 r. rozstrzygnięty został przetarg na realizację zadania. Koszt zadania (realizacja wraz z nadzorem inwestorskim) – 297.811,49 zł – wydatek niewygasający. Zgodnie z umową planowany termin zakończenia - 31.05.2023 r.
6. Urozmaicenie oddziaływań terapeutycznych poprzez wprowadzenie nowych form terapii.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w CZEREWKACH:

1. Wykonano remont części elewacji klatki schodowej i wiatrołapu,
2. Wymieniono elementy systemu przyzywowego w pokojach mieszkańców,
3. Zakupiono zmywarkę kapturową do kuchni, szafę chłodniczą do magazynu, przyczepę do ciągnięcia oraz urządzenie sprząające do podłóg,
4. Zakupiono środki ochrony osobistej oraz łóżka rehabilitacyjne, szafki i materace ze środków przyznanych z funduszu przeciwdziałania covid 19 na zabezpieczenie domów pomocy społecznej na przeciwdziałanie skutkom rozpowszechniania się wirusa sars-cov-2,
5. Dofinansowano koszty kształcenia pracowników ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w JAŁÓWCE:

1. Utrzymanie niepogorszonego stanu psychicznego większości mieszkańców, również dzięki lokalizacji Domu – możliwość zorganizowanych spacerów po lesie oraz na terenie działki Domu.
2. Utrzymująca się na wysokim poziomie liczba mieszkańców uczestniczących w zajęciach terapeutycznych.
3. Utrzymanie obsady stanowisk pracy, umożliwiające zagwarantowanie pełnej opieki nad mieszkańcami oraz odpowiedzialna, zaangażowana, profesjonalna postawa personelu.
4. Realizacja projektu „Motywacja – satysfakcja” w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Od zależności ku samodzielności – edycja 2022 rok”. Wykonanie wydatków w ramach Programu wyniosło 114 911,38 zł (w tym wykorzystana kwota dotacji wyniosła 91 174,63 zł, natomiast środki własne z Budżetu Powiatu Białostockiego wyniosły 23 736,75 zł).
5. W ramach środków inwestycyjnych zakupiono 2 nowe suszarki bębnowe, 1 nową pralnicę-wirówkę na potrzeby pralni Domu w łącznej wysokości 64.525,80 zł.
6. Zakupiono nowy kocioł olejowy wraz z wymianą palnika olejowego i stacji uzdatniania wody do c.o., montażem, okablowaniem i uruchomieniem – koszt inwestycji wyniósł 64 910,00 zł.
7. Wykonano modernizację dachu na budynku gospodarczym przy Domu Pomocy Społecznej – koszt inwestycji wyniósł 32 327,23 zł.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w UHOWIE:

1. Remont korytarzy oraz klatek schodowych w budynku.
2. Zakup 4 komputerów i nowego oprogramowania – FK, Kadry, DOM, Magazyn.
3. Zakup nowego pojazdu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych.

Główne problemy związane z funkcjonowaniem Domów Pomocy Społecznej w 2022 r.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w CHOROSZCZY:

1. Stan techniczny budynku głównego DPS oraz niewielka liczba łazienek przy pokojach mieszkalnych stanowi poważny problem w funkcjonowaniu Domu zgodnie z obowiązującymi standardami, jak również utrudnia skuteczną realizację oddziaływań terapeutycznych.
2. Zły stan techniczny parterowego budynku, który zamieszkuje 30 kobiet (Pawilon Żeński „Barak”). Według opinii ekspertów niezasadne jest wydatkowanie kosztów na jego remont. Realizowana przebudowa budynku głównego przewiduje docelowe przeniesienie mieszkańek do budynku głównego.
3. W czerwcu ubiegłego roku Urząd Dozoru Technicznego wydał decyzję wstrzymującą eksploatację windy osobowej, która łączy wszystkie kondygnacje budynku włącznie z piwnicą, w której zlokalizowana jest pralnia. Skutkuje to, poza utrudnioną komunikacją zamieszkujących nasz Dom osób, także koniecznością przenoszenia przez pracowników: pościeli, bielizny oraz ubrań mieszkańców do i z pralni po schodach, po kilkanaście razy dziennie.
4. **Konieczność modernizacji kuchni i kotłowni** wynikająca ze stanu technicznego aktualnych urządzeń grzewczych, instalacji, jak również stanu pomieszczeń kuchennych (**konieczność remontu pomieszczeń kuchennych do końca 2023 roku, zgodnie z decyzją Sanepidu**).
5. Brak windy w budynku administracyjnym DPS utrudnia osobom niepełnosprawnym kontakt z administracją Domu.
6. Od II połowy 2021 roku nieotrzymywanie przez Dom dokumentacji kierowanych do DPS nowych mieszkańców – konsekwencja interpretacji przepisów przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku oraz brak zmian w tym zakresie w Rozporządzeniu dotyczącym Domów Pomocy Społecznej, pomimo zgłoszenia problemu oraz wniosku o zmianę przepisów w tym zakresie, kierowane do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej za pośrednictwem Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w marcu ubiegłego roku.
7. Braki kadrowe wśród pielęgniarek.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w CZEREWKACH:

1. Wolne miejsca w DPS – brak decyzji kierujących nowych mieszkańców, a w konsekwencji zmniejszenie dochodów Domu.
2. Niskie płace, znaczna odległość od większych miejscowości oraz brak możliwości dojazdu do pracy środkami komunikacji publicznej utrudniają pozyskiwanie wykwalifikowanej kadry.
3. Częste awarie wyeksploatowanego sprzętu pralniczego (suszarka, magiel).

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w JAŁÓWCE:

1. Niskie wynagrodzenia personelu oraz znaczna odległość od większych miejscowości utrudniają pozyskanie wykwalifikowanych osób do pracy, w szczególności personelu medycznego (pielęgniarek).
2. Wzrost kosztów stałych związanych z funkcjonowaniem Domu, wynikający ze wzrostu cen żywności, kosztów zakupu oleju opałowego, opłat za energię elektryczną oraz kosztu wynagrodzeń generuje wzrost miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca Domu.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w UHOWIE:

1. W związku z epidemią występowała duża rotacja wśród pensjonariuszy.
2. Znaczący wzrost kosztów ogrzewania budynków w związku z bardzo wysokim wzrostem ceny miały węglowego.

Sporządzono na podstawie informacji przedstawionych przez Dyrektorów Domów Pomocy Społecznej

Białystok, kwiecień 2023 r.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Elżbieta Anna Turczewska

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łązniach w roku budżetowym 2022

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łązniach (zwany dalej PŚDS w Łązniach, Dom) dysponuje 60 miejscami. Obejmuje wsparciem osoby przewlekle psychicznie chorych (dom typu A), osoby z niepełnosprawnością intelektualną (dom typu B), osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (dom typu C) oraz osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi (dom typu D).

W 2022 r. ze wsparcia Domu według stanu na 31.12.2022 r. korzystało 57 uczestników, w tym w domu typu A 13 uczestników, w domu typu B – 31 uczestników, w domu typu C – 5 uczestników, natomiast w domu typu D – 8 uczestników (w tym ze spektrum autyzmu 1 uczestnik, z niepełnosprawnościami sprzężonymi 7 uczestników). W 2022 r. z usług PŚDS w Łązniach korzystało 15 osób z gmin z poza terenu powiatu białostockiego na podstawie zawartych porozumień. PŚDS w Łązniach nie prowadzi miejsc hostelowych.

Frekwencja uczestników w poszczególnych miesiącach 2022 roku w ujęciu % przedstawiała się następująco:

miesiąc	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
frekwencja	65%	69%	77%	78%	79%	79%
miesiąc	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
frekwencja	83%	83%	75%	73%	80%	71%

Formy i efekty prowadzonej przez PŚDS w Łązniach działalności (opis wykonania i ocena realizacji)

PŚDS w Łązniach świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2022 roku w Domu prowadzono treningi funkcjonowania w życiu codziennym, treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, treningi umiejętności spędzania czasu wolnego oraz treningi umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami komunikacji werbalnej.

1. Treningi funkcjonowania w życiu codziennym

W ramach treningów funkcjonowania w życiu codziennym prowadzono:

- trening umiejętności praktycznych
oraz
- trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.

Podczas treningu umiejętności praktycznych uczestnicy kształtowali nawyki prawidłowego dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, a w szczególności nabierali umiejętności doboru odpowiednich strojów dostosowanych do zmiany pogody. Ponadto osoby biorące udział w opisywanym treningu wypracowały poczucie obowiązku dokładności i samodyscypliny podczas realizacji czynności porządkowych dnia codziennego, wspomagając się przy tym urządzeniami AGD/RTV, a także trenowały systematyczność dbania o rośliny doniczkowe. W trakcie podejmowania powyższych czynności uczestnicy zdobywali również umiejętność rozpoznawania i stosowania środków chemicznych – higieny osobistej, ochrony roślin, lekarstw itp. Zdobywali także umiejętność segregowania odpadów i dbania o środowisko. Uczestnicy uczyli się także szycia ręcznego.

W efekcie podejmowanych działań w ramach treningu umiejętności praktycznych uczestnicy wyrobili nawyk właściwego dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, nabywając umiejętność doboru odpowiednich środków i przyborów do higieny osobistej, ugruntowali także swoją wiedzę w zakresie doboru odpowiedniej odzieży do pogody. Poszczególne osoby wdrożyły się w obowiązki związane z dokładną realizacją czynności porządkowych dnia codziennego, wykorzystując przy tym urządzenia AGD/RTV. W wyniku treningów zaczęły również systematycznie dbać o rośliny doniczkowe. Opanowały również umiejętność rozpoznawania i stosowania środków chemicznych – higieny osobistej, ochrony roślin, lekarstw itp. Uczestnicy wyrobili nawyki segregowania odpadów i dbania o środowisko. Zdobyli również umiejętność szycia ręcznego.

W ramach treningu gospodarowania własnymi środkami finansowymi uczestnicy nabywali umiejętności z zakresu rozpoznawania nominatów pieniężnych, oszczędnego dysponowania własnymi pieniędzmi, planowania wydatków i zakupów na cały miesiąc, wypełniania bankowego dowodu wpłaty oraz korzystania z zegarka i kalendarza. Ponadto poznawali artykuły niezbędne do życia codziennego, ich ceny, skład, datę ważności. Doskonalili umiejętności pisania, czytania oraz liczenia. Umiejętności te nabywali poprzez wykonywanie zadań i odgrywanie scenek sytuacyjnych, jak też podczas zajęć teoretycznych. Usprawniali funkcje poznawcze, percepcję wzrokową i orientację przestrzenną. Zadania były dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników.

Podczas treningu gospodarowania własnymi środkami finansowymi uczestnicy zwiększyli samodzielność w zakresie racjonalnego planowania wydatków i zakupów, związanych z zaspokajaniem własnych potrzeb. Zapoznali się z wartością pieniądza i poznali artykuły niezbędne do życia codziennego oraz ich ceny. Ponadto usprawnili funkcje poznawcze, percepcję wzrokową i orientację przestrzenną. Poszczególne osoby wyrobiły umiejętność pisania, czytania, liczenia oraz wypełniania bankowego dowodu wpłaty. Dzięki tym zajęciom uczestnicy zapoznali się z wieloma zagadnieniami przydatnymi w funkcjonowaniu w życiu codziennym.

2. Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów

Podczas zajęć z treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów uczestnicy kształtowali prawidłowe relacje z innymi osobami, środowiskiem rodzinnym i lokalnym. Ponadto poprzez różne ćwiczenia i zadania nauczyli się umiejętności budowania pozytywnego obrazu własnej osoby oraz odróżniania pozytywnych i negatywnych cech osobowości. Wyrabiali także swoją wrażliwość poprzez zajęcia z choreoterapii, gdzie doskonalili wyrażanie swoich pozytywnych emocji i uczuć, które są skrywane głęboko w nich. Prowadzone zajęcia teoretyczne (pogadanki, projekcje filmowe, dyskusje) i praktyczne (ćwiczenia, symulacje, inscenizacje) miały na celu rozwijanie umiejętności interpersonalnych. Poziom trudności dostosowano poszczególnych tematów i zadań do indywidualnych możliwości uczestników.

Uczestnicy podczas zajęć lepiej poznawali siebie, swoje mocne i słabe strony. Widzieli co ich łączy z innymi ludźmi, a co ich wyróżnia. Dzięki temu budowali adekwatny i pozytywny obraz swojej osoby oraz uczyli się współpracować w grupie i respektować zasady w niej panujące. Uczestnicy w ramach zajęć brali także udział w zajęciach z choreoterapii, gdzie mogli wyrazić swoją wrażliwość i swoje pozytywne i negatywne emocje w tańcu.

3. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego

Zajęcia dotyczące organizacji i spędzania czasu wolnego były prowadzone w formie indywidualnej i grupowej, dostosowane do upodobań uczestników i ich możliwości. Poprzez udział w tym treningu uczestnicy poznawali nowe formy spędzania czasu wolnego. Trening spędzania czasu wolnego obejmował rozwijanie umiejętności w zakresie aktywizacji emocjonalnej uczestnika, rozwijają zainteresowania wybraną lekturą, czasopiśmem, muzyką, śpiewem. Uczestnicy korzystali z gier stolikowych, tj. chińczyk, kalambury, puzzle, warcaby i inne gry zręcznościowe. Motywowani byli do

wychodzenia z placówki, m. in. do kina, na spacer, spotkania integracyjne, do udziału w organizowanych wyjazdach.

W efekcie podejmowanych działań uzyskano wzrost zainteresowania sposobami i możliwościami atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, zwiększenie zainteresowania bieżącymi wydarzeniami, faktami w kraju i na świecie.

4. Treningi umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami komunikacji werbalnej

W ramach treningu umiejętności komunikacyjnych prowadzone były oddziaływania terapeutyczne mające na celu wyrobienie u uczestników zajęć umiejętności wysyłania jasnych i zrozumiałych komunikatów zarówno werbalnych, jak i niewerbalnych, a także kształtowanie zdolności ich rozpoznawania i interpretowania. Ponadto uczestnicy nabywali kompetencje prospołeczne niezbędne w kontaktach międzyludzkich, które stanowią alternatywę dla zachowań agresywnych, kształtując przy tym umiejętność autoprezentacji oraz radzenia sobie z sytuacją problemową w kontekście procesu komunikacji.

W efekcie działań podjętych w ramach treningu umiejętności komunikacyjnych uczestnicy zdobyli umiejętność wysyłania jasnych i zrozumiałych komunikatów werbalnych, a także niewerbalnych, kształtując przy tym zdolność ich rozpoznawania i interpretowania. Nabyli kompetencje prospołeczne niezbędne w kontaktach między ludzkimi.

Pozostałe usługi świadczone przez PŚDS w Łąźniach

Usługi świadczone przez Dom obejmowały także poradnictwo psychologiczne, z którego skorzystało w 2022 r. 57 osób. Podczas konsultacji psychologicznej uczestnicy byli wspierani w realizowaniu bieżących zadań stanowiących część programu PŚDS w Łąźniach. Pomoc psychologiczna podczas spotkań grupowych była nastawiona na poszerzenie umiejętności w rozpoznawaniu, nazywaniu oraz uświadamianiu sobie uczuć i emocji oraz poznawaniu własnej sfery uczuciowej. Poradnictwo psychologiczne świadczone było w formie spotkań indywidualnych, spotkań grupowych oraz pomocy psychologicznej w sytuacjach nagłego i silnego dyskomfortu psychologicznego odczuwanego przez uczestnika. PŚDS w Łąźniach w 2022 r. zatrudniał psychologa na podstawie umowy o świadczenie usług (umowa cywilno-prawna).

Uczestnikom zapewniano również pomoc i wsparcie w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. Uczestnicy byli dowożeni samochodem służbowym na umówione wcześniej wizyty u lekarzy specjalistów. Część uczestników potrafi rozpoznać niepokojące sygnały płynące z organizmu. Niektórzy samodzielnie pilnują terminów wizyt w Poradni Zdrowia Psychicznego, wiedzą jak zażywać leki, znają ich dawkowanie i skutki uboczne.

Udzielano także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, stosując indywidualne podejście do każdego uczestnika oraz biorąc pod uwagę jego osobiste możliwości. Niektórzy uczestnicy potrzebowali pomocy w pisaniu podań do urzędów, inni prosili o pomoc w interpretacji otrzymanego pisma urzędowego. Część z uczestników samodzielnie potrafi załatwić sprawę w urzędach takich jak Poczta, Bank itp.

Dom zapewniał również niezbędną opiekę poprzez zapewnienie uczestnikom poczucia bezpieczeństwa, pomocy w załatwianiu czynności samoobsługowych, wspieranie w trudnych sytuacjach, w kryzysach interpersonalnych i emocjonalnych, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu trudności w życiu społecznym.

Uczestnicy mieli możliwość skorzystania z terapii ruchowej, w tym z zajęć sportowych, turystyki i rekreacji. Podczas zajęć z treningu ogólnousprawniającego realizowane były zajęcia usprawniające fizycznie, w celu podniesienia ogólnej sprawności organizmu oraz stymulowania uczestników w kierunku wzrostu samodzielności. Podczas gier zespołowych bardzo istotna jest koordynacja wzrokowo-ruchowa, dlatego uczestnicy doskonalili zwinność, jak też kształtowali poprzez sport cechy charakteru oraz woli. Organizowane były piesze wycieczki po okolicy, podczas których kształtowane były umiejętności współdziałania oraz współpracy w grupie, jak też rozładowywanie napięć psychicznych.

Poprzez udział w zajęciach uczestnicy osiągnęli następujące efekty:

- zwiększali ogólną wydolność,
- poprawiali własną sprawność organizmu,
- kształtowali nawyk podejmowania systematycznej aktywności fizycznej,
- kształtowali umiejętność współdziałania oraz współpracy w grupie,
- doskonalili zwinność.

Dom zapewniał uczestnikom wyżywienie w ramach treningu kulinarnego. Podstawowym celem w pracowni kulinarnej było opanowanie przez uczestnika umiejętności wykonywania czynności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania i poprawy zaradności w życiu codziennym. Podczas zajęć kształtowano prawidłowe nawyki w zakresie higieny osobistej. W pracowni uczestnicy uczyli się obsługiwać następujące sprzęty gospodarstwa domowego: czajnik elektryczny, kuchenka mikrofalowa, krajalnica, piec elektryczny i piekarnik, maszyna wieloczynnościowa, mikser, zmywarka do naczyń stołowych. Uczestnikom Dom zapewnia herbatę, cukier oraz produkty żywnościowe, z których jest przygotowywany posiłek.

Część osób w ramach treningu kulinarnego nauczyła się podstaw pracy w kuchni. Zdobyła umiejętność operowania nożem kuchennym i obieraczką, obsługi podstawowych urządzeń elektrycznych. Kilka osób zdobyło umiejętność sporządzania prostych posiłków.

W Domu prowadzono również postępowanie w kierunku przygotowania do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia. Aktywizację prowadzono w ramach pracowni rękodzieła i stolarskiej, technicznej, komputerowo-edukacyjnej, plastycznej.

1. Pracownia rękodzieła i stolarska

Podjęmowane działania w pracowni rękodzieła i stolarskiej zmierzały głównie do rozwijania postaw twórczych oraz kształtowania poczucia estetyki, poprzez całościową realizację przedmiotów z drewna, ceramiki, papieru oraz z zakresu włókiennictwa. Uczestnicy wspólnie działali na rzecz podnoszenia walorów funkcjonalnych pomieszczeń, oprawy organizowanych imprez i konkursów. Wykonywali drobne bieżące naprawy i konieczne prace konserwacyjne.

2. Pracownia techniczna

Podjęmowane działania w pracowni technicznej zmierzały głównie do nabycia umiejętności wykonywania prostych napraw na terenie Domu, zapoznawania się i przestrzegania zasad bezpieczeństwa oraz obsługi narzędzi i ich użytkowania. Uczestnicy wspólnie działali na rzecz utrzymania porządku na terenie Domu, byli wdrażani do obsługi maszyn do zmywania i zamiatania podłóg.

3. Pracownia komputerowo-edukacyjna

Podczas zajęć w pracowni komputerowo-edukacyjnej, wyposażonej w 5 stanowisk komputerowych, uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z elementarną obsługą komputera oraz prostymi pojęciami informatycznymi. Ponadto mogli nauczyć się podstawowych zagadnień dotyczących oprogramowania, począwszy od zwykłych edytorów, na bazie których przybliżana była

wiedza z zakresu formatowania dokumentów tekstowych, aż po programy graficzne, multimedialne, a także korzystanie z Internetu.

4. Pracownia plastyczna

Zajęcia plastyczne odbywały się w formie grupowej, stosowane były metody pokazowe, instruktaż pokazowy i słowny. W pracowni plastycznej wykorzystywane były metody pracy z tkactwa - wyplatanie makram, klejenie, rysowanie, malowanie. Ponadto uczestnicy mieli możliwość wykonywania kompozycji przestrzennych z wykorzystaniem znanych technik plastycznych (zdobnictwo i dekoratorstwo). Dobierali pracę według uznania oraz predyspozycji manualnych. Podczas zajęć dążyli do rozwoju i poprawy sprawności manualnej, wyobraźni, wymyślenia i produkowania prac. Podejmowali się pracy przy wykonywaniu upominków, kartek świątecznych, okolicznościowych, dekoracji w Domu. Wykazali zainteresowanie udziałem w konkursach. Wyrobili poczucie odpowiedzialności za gospodarowanie materiałem oraz dbania o ład w pracowni oraz na stanowiskach pracy. Wykonali wystawę prac świątecznych w Domu. Pamiętali również o dezynfekcji rak i miejsc pracy.

Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu 2022 roku		
	Rodzaj zajęć:	Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć
1	Trening kulinarny	4,90
2	Trening umiejętności praktycznych	5,50
3	Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi	5,80
4	Zajęcia plastyczne	10,00
5	Trening ogólnousprawniający	6,40
6	Zajęcia w pracowni rękodzieła i stolarskie	5,60
7	Zajęcia komputerowo-edukacyjne	5,60
8	Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów	6,00
9	Zajęcia w pracowni technicznej	5,00
10	Trening umiejętności komunikacyjnych w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się w przypadku osób z problemami komunikacji werbalnej	9,30
11	Trening spędzania czasu wolnego	42,00

Działania podejmowane wobec uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną

Wobec uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną podejmowano działania takie, jak:

- zapewnienie właściwej opieki i bezpieczeństwa,
- pomoc przy czynnościach higienicznych,
- pomoc przy spożywaniu posiłków,
- pomoc w poruszaniu się po Domu.

Grupa osób ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną stanowiła bardzo zróżnicowaną grupę ze względu na współwystępowanie rodzajów i stopni składających się na niepełnosprawność. System terapeutyczny dostosowany jest do potrzeb, a także do indywidualnych

możliwości uczestnika. Celem pracy terapeutycznej jest wspomaganie tych osób w jak najpełniejszym odnajdywaniu się w społeczeństwie, całościowe wspieranie rozwoju.

Uczestnicy z niepełnosprawnością sprzężoną wymagali pomocy w korzystaniu z toalety, kąpielach, pomocy w spożywaniu posiłków. Część uczestników porusza się na wózkach inwalidzkich, dlatego potrzebowała pomocy w wysiadaniu i wsiadaniu do autobusów oraz poruszaniu się po Domu.

Transport

PŚDS w Łązniach zapewniał transport uczestników własnym środkiem transportu. W trakcie roku z dowozu na zajęcia korzystało 57 osób, średnio w ciągu miesiąca dowożonych było 55 osób. Średnia liczba przejechanych dziennie kilometrów wynosiła 600.

Środki finansowe na funkcjonowanie PŚDS w Łązniach w 2022 r.

Na funkcjonowanie Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łązniach w 2022 r. zaplanowano środki finansowe w wysokości 1 523 744,84 zł, z tego uruchomiono 1 507 448,68 zł, a wykorzystano 1 504 915,28 zł.

Zasoby kadrowe środowiskowego domu samopomocy na dzień 31.12.2022 r.

Nazwa stanowiska pracy pracownika zespołu	Liczba zatrudnionych pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego	Wielkość etatu	Na czas nieokreślony TAK/NIE	Co najmniej 3 miesięczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi TAK/NIE
Dyrektor	1	1,00	TAK	TAK
Pracownik Socjalny	1	1,00	TAK	TAK
St. Opiekun	1	1,00	TAK	TAK
Instruktor terapii zajęciowej	1	1,00	TAK	TAK
Instruktor do spraw kulturalno-oświatowych	1	1,00	TAK	TAK
Terapeuta	5	5,00	TAK	TAK
Opiekun (2 osoby na 0,5 etatu)	2	1,00	TAK	TAK
Razem pracownicy zespołu	12	11,00	X	X
Nazwa stanowiska pracy pozostałych pracowników	Liczba zatrudnionych pozostałych pracowników	Wielkość etatu	Na czas nieokreślony TAK/NIE	jw.
Główna księgowa	1	0,50	TAK	TAK
Kierowca	1	1,00	TAK	TAK
Kierowcy	0	1,00	TAK	TAK
Razem pozostali pracownicy	2	2,50	X	X
Razem wszyscy pracownicy	14	13,50	X	X

Inne formy zatrudnienia (np. umowa zlecenie)

1. Kierowca – umowa zlecenie
2. Informatyk – umowa cywilno-prawna o świadczenie usług
3. Psycholog – umowa cywilno-prawna o świadczenie usług

Uczestnicy, którzy opuścili PŚDS w Łąźniach, wraz z podaniem przyczyn odejścia

W 2022 r. 5 uczestników opuściło Dom, z tego 2 uczestników usamodzielniało się, 1 korzysta z innej formy wsparcia, 2 uczestników zrezygnowało z korzystania z usług Domu ze względu na sytuację zdrowotną.

Współpraca pracowników PŚDS w Łąźniach z innymi podmiotami

Pracownicy Domu, w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników, w 2022 r. współpracowali z następującymi podmiotami:

1. Rodziny, opiekunowie i inne osoby bliskie:
  - pozyskiwanie informacji o uczestnikach, bliższe poznanie rodziców, zdobycie wzajemnego zaufania oraz włączanie rodziców w pomoc i pracę na rzecz Domu. Rodziny były na bieżąco informowane o zbliżających się uroczystościach, wycieczkach, konkursach. Wymieniano informacje dotyczące stanu zdrowia uczestników, funkcjonowania społecznego, postępów w realizacji indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących itp. Rodzin i opiekunowie odwiedzali Dom, korzystali z indywidualnych konsultacji, pracownicy Domu utrzymywali kontakt telefoniczny z rodzicami/ opiekunami uczestników.
2. Ośrodki pomocy społecznej i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:
  - pozyskiwanie uczestników oraz informacji o osobach chętnych do uczestnictwa w zajęciach Domu, spotkania integracyjne, wspólna Wigilia.
3. Poradnie zdrowia psychicznego, szpitale psychiatryczne i inne zakłady opieki:
  - umawianie wizyt w poradniach specjalistycznych, dowóz na wizyty do lekarzy specjalistów.
4. Powiatowy Urząd Pracy:
  - pozyskiwanie informacji na temat zakładów pracy chronionej i możliwości podjęcia zatrudnienia przez uczestników.
5. Kościoły i związki wyznaniowe:
  - uczestnictwo we mszach świętych w kościele, w liturgii świętej w cerkwi, wyjazd na cmentarze w celu sprzątnięcia i odwiedzenia grobów zmarłych uczestników.
6. Ośrodki kultury i organizacje kulturalno-rozrywkowe:
  - uczestnictwo: w wyjazdach, konkursach i przeglądach, wystawach prac, spotkaniach ze środowiskiem lokalnym (wyjazd do Supraśla – spacer po Bulwarach, wyplatanie wianków, zabawa Walentynkowa w łąźniach, poranny krąg – stymulacja polisensoryczna, wyjazd do kina do Białegostoku, Turniej „Wiosna” gry edukacyjne, wycieczka do Tykocina – zwiedzanie zamku, synagogi żydowskiej, wyjazd do Białegostoku udział w „Marszu Osób Niepełnosprawnych”, Piknik Integracyjny w Nowej Woli, przyjazd do Domu uczniów z Liceum Plastycznego w Supraślu – zdjęcia portretowe, wyjazd na „Festiwal Piosenki Religijnej w Białymstoku”, udział online w przedstawieniu w Augustowie – Teledysk Biesiadny, wyjazd do Poczopka – obserwacja zmian zachodzących w przyrodzie, wystawa prac na Uroczysku w Supraślu, biblioterapia na świeżym powietrzu, spotkanie integracyjne ze Szkołą Podstawową z Supraśla – występ dzieci, wyjazd do Supraśla – nagrywanie teledysku na konkurs online, wycieczka do ZOO w Białymstoku, Olimpijka sportowa w Domu, spotkanie z rodzinami w Domu, wyjazd do Różanegostoku – poświęcenie samochodów, udział we mszy świętej, spacer po lesie (zbieranie grzybów i owoców), zabawy sportowe na świeżym powietrzu, kalambury na świeżym powietrzu, spotkanie integracyjne w Domu z uczestnikami i personelem WTZ w Mońkach, wyjazd do DPS w Jałówce – udział w konkurencjach sportowych, prezentacja sztandarów,

wizytacja księdza Biskupa wraz z proboszczem z Supraśla w Domu, wyjazd do ŚDS w Białymstoku – dyskoteka „Pożegnanie lata”, impreza integracyjna ŚDS w PŚDS w Łażniach – „Święto Pieczonego Ziemniaka”, ognisko z kiełbaskami, wyjazd do Michałowa na konkurs „Zbiór Form Artystycznych”, zabawa andrzejkowa w Domu – spotkanie integracyjne WTZ, ŚDS, DPS, wyjazd do szpitala UDSK w Białymstoku, pieczenie i dekoracja pierniczków świątecznych wspólnie z pracownikami, uczestnikami i z kołem gospodyń wiejskich „Chazajki” z Supraśla, wyjazd do Czarnej Białostockiej na konkurs „Gwiazda Betlejemską”, spotkanie opłatkowe w Domu, przyjazd słuchaczy z Policealnej Szkoły Medycznej „Educentrum”, wyjazd do Policealnej Szkoły Zawodowej „Meritum” – udział w treningu kosmetycznym, strzyżenie, farbowanie włosów.

7. Placówki oświatowe, inne jednostki świadczące usługi dla osób niepełnosprawnych, w tym: warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, spółdzielnie socjalne, centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej
  - Uczestnictwo w wyjazdach konkursach i przeglądach, w wystawach prac, spotkaniach ze środowiskiem lokalnym.
8. Inne osoby lub podmioty działające na rzecz integracji społecznej uczestników:
  - Starostwo Powiatowe w Białymstoku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Centrum Kultury i Rekreacji w Supraślu, Stowarzyszenie Uroczysko z Supraśla, Stowarzyszenie „My dla innych” z Białegostoku, Liceum plastyczne w Supraślu, „Educentrum” Policealna Szkoła Medyczna w Białymstoku, Policealna Szkoła Zawodowa „Meritum” w Białymstoku, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Białymstoku, Specjalna Szkoła Podstawowa w Białymstoku, WTZ, ŚDS, DPS, Fundacje z województwa podlaskiego i mazowieckiego, Stowarzyszenie Dobra Wola z Gminy Lesznówola, osoby zaprzyjaźnione z PŚDS w Łażniach.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łażniach spełnia standardy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249).

Zadania Domu realizowano zgodnie z założonymi celami, które nastawione były głównie na motywowanie do podejmowania przez uczestników własnej inicjatywy w czynnościach dnia codziennego, podnoszenie kompetencji społecznych, aktywizację do funkcjonowania w oparciu o indywidualne możliwości, utrzymanie dobrej formy psychicznej, intelektualnej i fizycznej. Zadaniem Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łażniach było również zapewnienie kompleksowości oddziaływań terapeutycznych, edukacji oraz współpracy ze środowiskiem lokalnym i rodzinnym.

W związku z sytuacją epidemiczną w kraju spowodowaną Covid-19 w Domu podjęto następujące działania:

- zamontowano dozowniki z płynami do dezynfekcji rąk,
- wprowadzono codzienny pomiar temperatury,
- stosowano dezynfekcję rąk uczestników podczas wsiadania do środków transportu,
- korzystano z ręczników papierowych.

Działania które podjęto okazały się skuteczne – nie odnotowano w 2022 r. przypadków zachorowań na Covid-19.

Sporządzono na podstawie sprawozdania Dyrektora Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Łażniach

Białystok, kwiecień 2023 r.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2023 r.

Zadania własne powiatu

Lp.	Dział, Rozdział	Zadania określone w art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz.2268 z późn. zm.) realizowane w 2021 r. i zaplanowane do realizacji w 2022 r.	Plan wydatków na dzień 01.01.2022 r.	Wykonanie za 2022 r.	Potrzeby na 2023 r. - zgłoszone przez jednostki do projektu budżetu na 2023 r.	Potrzeby na 2023 r. - wysokość środków ujęta w Uchwale Nr LXX/488/2022 Rady Powiatu Białostockiego z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Białostockiego na rok 2023 - na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej - ze zmianami na dzień 20.04.2023 r.
I.	Dział 852 Rozdział 85202	Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych przez gminy osób	34 177 441,00	39 087 087,90	46 057 555,00	44 149 363,98
		w tym wydatki finansowane z:				
		<i>Rządowy Fundusz Polski Ład</i>	0,00	0,00	0,00	1 073 748,99
		<i>RFIL</i>	0,00	1 140 493,00	0,00	0,00
		<i>PFRON</i>	0,00	240 000,00	120 000,00	270 000,00
		<i>Fundusz Przeciwdziałania COVID-19</i>	0,00	409 926,00	0,00	0,00
		w tym:				
		wydatki osobowe	25 870 249,00	28 050 020,39	31 979 943,00	32 014 719,72
		wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych	6 616 694,00	7 434 814,72	7 687 033,00	7 902 095,00
		świadczenia na rzecz osób fizycznych	25 800,00	74 633,61	71 105,00	71 105,00
		wydatki majątkowe	1 664 698,00	3 527 619,18	6 319 474,00	4 161 444,26
1.	DPS w Choroszczycy					
		Wydatki ogółem	16 729 454,00	19 192 477,62	24 076 389,00	20 910 651,36
		w tym wydatki finansowane z:				
		<i>Rządowy Fundusz Polski Ład</i>				196 008,19
		<i>RFIL</i>		1 140 493,00		
		<i>PFRON</i>		120 000,00		
		<i>Fundusz Przeciwdziałania COVID-19</i>		229 880,00		
		w tym:				
		wydatki osobowe	12 536 325,00	13 891 158,78	15 792 723,00	15 792 723,00
		wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych	2 540 416,00	3 115 151,08	3 132 366,00	3 170 441,00

	świadczenia na rzecz osób fizycznych	5 800,00	34 218,14	36 300,00	36 300,00
	wydatki majątkowe	1 646 913,00	2 151 949,62	5 115 000,00	1 911 187,36
2. DPS w Czerewkach					
	Wydatki ogółem	5 062 640,00	5 908 609,86	7 364 308,00	7 059 024,00
	w tym wydatki finansowane z:				
	<i>PFRON</i>			120 000,00	135 000,00
	<i>Fundusz Przeciwdziałania COVID-19</i>				
w tym:	wydatki osobowe	4 093 239,00	4 315 382,51	5 064 294,00	5 064 794,00
	wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych	964 401,00	1 337 543,35	1 440 014,00	1 413 764,00
	świadczenia na rzecz osób fizycznych	5 000,00	18 000,00	10 000,00	10 000,00
	wydatki majątkowe	0,00	237 684,00	850 000,00	570 466,00
3. DPS w Jałowie					
	Wydatki ogółem	4 794 905,00	5 581 607,15	6 224 972,00	6 351 388,72
	w tym wydatki finansowane z:				
	<i>PFRON</i>				135 000,00
	<i>Fundusz Przeciwdziałania COVID-19</i>		77 392,00		
w tym:	wydatki osobowe	3 805 350,00	4 014 164,02	4 745 772,00	4 780 048,72
	wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych	961 770,00	1 392 832,43	1 304 200,00	1 304 240,00
	świadczenia na rzecz osób fizycznych	10 000,00	12 847,67	13 000,00	13 000,00
	wydatki majątkowe	17 785,00	161 763,03	162 000,00	254 100,00
4. DPS w Uhowie					
	Wydatki ogółem	6 573 000,00	8 404 393,27	8 391 886,00	9 628 299,90
	w tym wydatki finansowane z:				
	<i>Rządowy Fundusz Polski Ład</i>				877 740,80
	<i>PFRON</i>		120 000,00		
	<i>Fundusz Przeciwdziałania COVID-19</i>		102 654,00		
w tym:	wydatki osobowe	5 435 335,00	5 829 315,08	6 377 154,00	6 377 154,00
	wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych	1 132 665,00	1 589 287,86	1 810 453,00	1 813 650,00
	świadczenia na rzecz osób fizycznych	5 000,00	9 567,80	11 805,00	11 805,00
	wydatki majątkowe	0,00	976 222,53	192 474,00	1 425 690,90

5. PCPR w Białymstoku						
		Wydatki ogółem (rezerwa środków, do	1 017 442,00	0,00	0,00	200 000,00
		w tym:				
		wydatki osobowe				
		wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych	1 017 442,00	0,00	0,00	200 000,00
		świadczenia na rzecz osób fizycznych				
		wydatki majątkowe				
Ia.	Dział 852 Rozdział 85295	Pozostała działalność -realizacja projektów w ramach programu MRiPS "Od zależności ku samodzielności" (DPS Jałówka - 2022 r., DPS Choroszcz - 2023 r.)	0,00	114 811,38	0,00	124 500,00
II.	Dział 855 Rozdział 85510	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku - Pomoc mająca na celu usamodzielnienie wychowanków placówek, o których mowa w art. 19 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej	11 461,00	10 085,00	14 880,00	14 880,00
III.	Dział 852 Rozdział 85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	224 477,00	381 211,54	1 846 106,00	1 858 276,38
		Utworzenie Mieszkań Chronionych w Choroszczy - wydatki majątkowe	17 889,00	116 282,50	1 680 000,00	1 692 170,38
		w tym wydatki finansowane z:				
		<i>Rządowy Fundusz Polski Ład</i>				<i>447 589,88</i>
		Utworzenie Mieszkań Chronionych w Supraślu i ich wyposażenie - wydatki bieżące	162 648,00	203 857,20	0,00	0,00
		Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku (od 1.01.2022 r.) funkcjonujący w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku / Mieszkania Chronione w Supraślu od 1.08.2022 r.	43 940,00	61 071,84	166 106,00	166 106,00

IV.	Dział 852 Rozdział 85218	Utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku	1 593 175,00	1 707 491,53	2 055 710,00	2 076 130,00
		w tym:				
		wydatki osobowe	1 362 825,00	1 494 004,39	1 801 570,00	1 808 570,00
		wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych	228 850,00	212 114,58	252 140,00	259 560,00
		świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 500,00	1 372,56	2 000,00	8 000,00
		wydatki majątkowe				
		OGÓŁEM ZADANIA WŁASNE POWIATU w zakresie pomocy społecznej	36 006 554,00	41 300 687,35	49 974 251,00	48 223 150,36

* planowane do realizacji zgodnie ze złożonym wnioskiem

Białystok, kwiecień 2023 r.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Białymstoku
Elżbieta Anna Turczewska
Elżbieta Anna Turczewska